

The background image shows a modern urban scene. In the foreground, there is a large, multi-level outdoor terrace with wooden furniture, white cushions, and several large palm trees. People are seen sitting and relaxing on the terrace. In the background, there are several multi-story buildings, including a prominent dark-colored tower with many windows. The sky is clear and blue.

ECONOMISCHE VISIE VENLO 2030

'VAN VOLUME NAAR WAARDE'

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING	4
STAND VAN ZAKEN: ONTWIKKELING VAN VENLO	4
GRENZEN AAN GROEI VRAGEN OM STRUCTURELE VERANDERINGEN	4
ECONOMISCHE VISIE 2030	5
DOORVERTALING VAN KEUZES NAAR SECTOREN EN GEBIEDEN	6
TOT SLOT: VERDERE UITWERKING ECONOMISCHE VISIE 2030	7
1. NAAR EEN NIEUWE ECONOMISCHE VISIE	8
1.1 EEN VISIE DIE AANSLUIT OP HET TOEKOMSTBEELD 'VENLO 2040'	8
1.2 KADER VOOR STRATEGISCHE EN TACTISCHE ONTWIKKELINGEN	8
1.3 DOORLOPEN PROCES	9
1.4 LEESWIJZER	9
2. ONTWIKKELING VAN VENLO	10
2.1 ECONOMISCH GAAT HET GOED MET VENLO	10
2.2 BEVOLKINGSOPBOUW LEIDT TOT EEN STRUCTURELE ARBEIDSMARKTKRAPTE	11
2.3 ECONOMISCHE GROEI IS ONVOLDOENDE TERUG TE ZIEN IN BREDERE WELVAART	12
2.4 GRENZEN AAN ECONOMISCHE GROEI	13
3. GRENZEN AAN GROEI VRAGEN OM EEN ANDER SYSTEEM	14
3.1 GROEI VAN DE ECONOMIE LEIDT NIET (VANZELF) TOT BREDE WELVAART	14
3.2 DEMOGRAFISCHE ONTWIKKELING WERKT NIET MEE AAN BREDE WELVAART	14
3.3 ECONOMISCHE TRANSITIE VRAAGT OM KEUZES EN ACTIE	16
4. ECONOMISCHE VISIE 2030	17
4.1 AMBITIE	17
4.2 STRATEGISCHE KOERSWIJZIGING 'VAN VOLUME NAAR WAARDE'	18
4.3 VERSTERKEN VAN VENLO KENNISSTAD (A)	19
4.4 BEPERKT NIEUWE RUIMTE TOESTAAN, BESTAANDE RUIMTE BETER BENUTTEN (B)	21
4.5 ACTIEF DE UITVOERING VAN TRANSITIES VERSNELLEN (C)	24
4.6 POSITIONERING ALS VEELZIJDIG CENTRUM VAN DE (EU)REGIO (D)	25

5.	VERTALING NAAR ECONOMISCHE SPEERPUNTSECTOREN	27
5.1	SECTORALE SWITCH IN DE AGROFOOD	27
5.2	SECTORALE SWITCH IN DE MAAKINDUSTRIE	28
5.3	SECTORALE SWITCH IN DE LOGISTIEK	29
5.4	SECTORALE SWITCH IN DE VRIJETIJDSECONOMIE	30
5.5	SECTORALE SWITCH IN DE ZORG	31
5.6	CROSS-OVERS TUSSEN SECTOREN VERSTERKEN ONDERLINGE SAMENHANG	32
6.	VERTALING NAAR MAJEURE GEBIEDEN	34
6.1	HAVENONTWIKKELING VENLO	34
6.2	BRIGHTLANDS CAMPUS GREENPORT VENLO	35
6.3	GREENPORT VENLO	36
6.4	VEILINGTERREIN	37
6.5	KAZERNETERREIN	37
6.6	ONTWIKKELING VENLO NOORD	38
6.7	HERONTWIKKELING & VERDUURZAMING BEDRIJVENTERREINEN	39
6.8	BINNENSTAD / SPOORZONE	40
BIJLAGE 1	VERTALING VAN RICHTINGGEVENDE KEUZES IN MAJEURE PROJECTEN	42

SAMENVATTING

De Economische Visie is een uitwerking van de economische ambities en doelstellingen die op hoofdlijnen in de Strategische Visie Venlo 2040 benoemd zijn. Uiteraard sluit de visie ook aan op de regiovisie Noord-Limburg 'De gezondste regio' en op het provinciaal en nationaal beleid. De gemeente zet - samen met de strategische partners - een nieuwe koers in: 'Van volume naar waarde'.

Deze nieuwe economische koers is gericht op het vergroten van de brede welvaart van Venlo, oftewel: de kwaliteit van leven hier en nu, zonder dat dit ten koste gaat van de brede welvaart van latere generaties of van die van mensen elders in de wereld. Het gaat brede bij welvaart om alles wat mensen van waarde vinden, zoals materiële welvaart, gezondheid, onderwijs, milieu en leefomgeving, sociale cohesie en persoonlijke ontplooiing.

STAND VAN ZAKEN: ONTWIKKELING VAN VENLO

Het is (de regio) Venlo de afgelopen decennia economisch voor de wind gegaan. Zo is er heel veel bedrijfsgrond verkocht en lag de groei van de economie en werkgelegenheid boven het landelijke gemiddelde. Deze groei vertaalde zich echter onvoldoende in brede welvaart. Op hoofdlijnen was er wel een positieve ontwikkeling van de brede welvaart, maar op onderdelen bleef die ontwikkeling achter bij de landelijke ontwikkeling.

GRENZEN AAN GROEI VRAGEN OM STRUCTURELE VERANDERINGEN

De komende decennia zijn meerdere structurele veranderingen (transities) nodig. We staan voor grote maatschappelijke opgaven op gebieden als inclusiviteit, (her)gebruik van grondstoffen, energietransitie, milieu, natuur, mobiliteit, gezondheid en klimaat.

Bovendien leidt de bevolkingsopbouw, en de daarmee samenhangende uitstroom van ouderen op de arbeidsmarkt (vergrijzing), tot een structurele krapte op de arbeidsmarkt. De economie kan op peil worden gehouden door de arbeidsproductiviteit te verhogen. Dit kan enerzijds door te investeren in innovatie en technologische ontwikkelingen.

Anderzijds, uitgaande van een inclusieve arbeidsmarkt waarbij iedereen naar vermogen bijdraagt, dient de focus ook te liggen op het benutten, ontwikkelen, behouden en aantrekken van (internationaal) talent op alle praktische en theoretische opleidingsniveaus en in alle leeftijdscategorieën.

De gemeente moet dus - samen met de partners - investeren in een innovatief, duurzaam en inclusief vestigingsklimaat. Daarnaast zal de gemeente voorwaarden moeten stellen aan de vestiging van bedrijven in de gemeente.

ECONOMISCHE VISIE 2030

De gemeente Venlo wijzigt samen met de strategische partners de koers in het economisch beleid: die koers gaat **'van volume naar waarde'**. Er wordt ingezet op een economische ontwikkeling die een optimale bijdrage levert aan de brede welvaart van Venlo. Dankzij de stevige en gevarieerde economische basis, kan nu de keuze voor meer kwaliteit en toegevoegde maatschappelijke waarde (waar) worden gemaakt. Er zal meer aandacht besteed gaan worden aan het vergroten van de kwaliteit van banen, ondernemerschap, bedrijfsomgevingen, kennisinfrastructuur etc. De gemeente zal de transities hiervoor in gang zetten.

De ambitie van de Economische Visie 2030 is het realiseren van een optimale en duurzame economische ontwikkeling als basis voor brede welvaart, samen met strategische partners. Venlo is een inclusieve en circulaire stad waar het prettig werken, wonen, verblijven, recreëren en leren/studeren is. Dit is zichtbaar in vijf speerpuntsectoren en in belangrijke gebiedsontwikkelingen in de stad.

Figuur 1 Opbouw Economische Visie Venlo 2030

Uit de discussies met stakeholders zijn vier uitgangspunten (sturende ontwikkelwaarden) naar voren gekomen, waarbinnen richtinggevend keuzes zijn gemaakt. Die uitgangspunten en keuzes werken door in de economische speerpuntsectoren, maar ook in de invulling van grotere gebiedsontwikkelingen in Venlo. De vier uitgangspunten en daarmee samenhangende keuzes

kennen een breed draagvlak onder de geraadpleegde stakeholders en zijn in tabel 1 samengevat.

Tabel 1 Uitgangspunten met richtinggevende keuzes

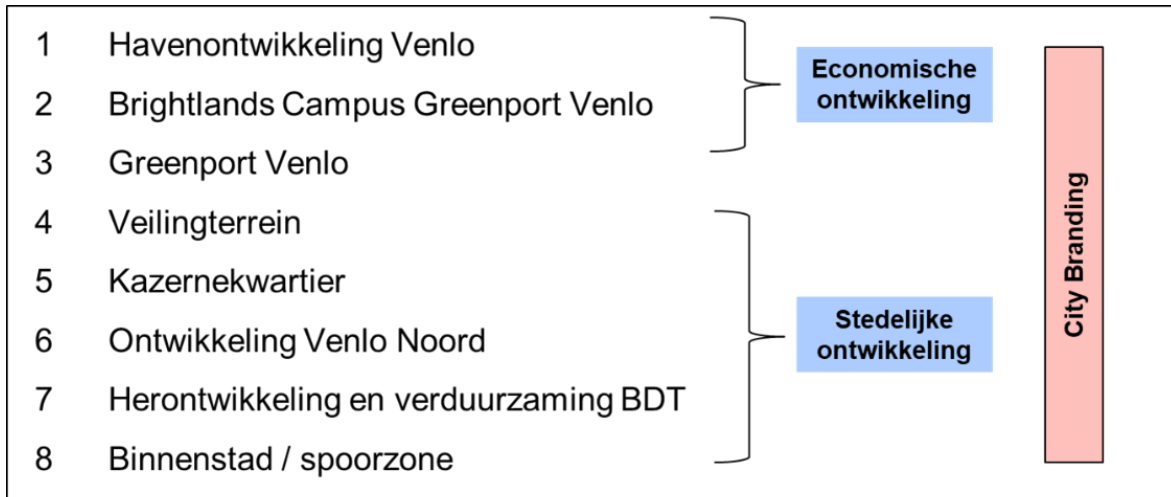
A Versterken van Venlo kennisstad	
A1	Versterken Brightlands Campus Greenport Venlo
A2	Versterken onderwijs- en kennisinstellingen
A3	Langjarige publiek/private samenwerking in speerpuntsectoren
A4	Uitbouw clusternetwerken voor innovatie en vernieuwing
A5	Fysieke verbindingen tussen hotspots kennisstad Venlo
A6	Venlo als levendige studentenstad
B Beperkt nieuwe ruimte toestaan, bestaande ruimte beter benutten	
B1	Versterken binnenstad
B2	Geen ontwikkeling van nieuwe tradeports
B3	Herontwikkeling en verduurzaming werklocaties
B4	Investeren in duurzame bereikbaarheid
B5	Ontwikkeling MKB-terrein
C Actief de uitvoering van transitie versnellen	
C1	Opschaling duurzame energie
C2	Zichtbare investeringen in circulaire economie
C3	Transitie versnellen middels cross-overs speerpunten
C4	Ondersteuning lokaal/regionaal MKB door vorderingen te maken met transitie
D Positionering als veelzijdig centrum van de (Eu)regio	
D1	Verbreding en kwaliteitsslag vrijetijdseconomie
D2	Profilering van Venlo als 'place to be'
D3	Trekker regionale programma's
D4	Verbreding knooppuntenfunctie (hubs)

DOORVERTALING VAN KEUZES NAAR SECTOREN EN GEBIEDEN

Er wordt de komende periode (tot 2030) ingezet op vijf belangrijke sectoren: *Agrofood*, *Maakindustrie*, *Logistiek*, *Vrijetijdseconomie* en *Zorg*. Per zogenoemde speerpuntsector is een beeld geschetst van hoe de transitie 'van volume naar waarde' er uitziet en is de rol van de gemeente benoemd om dit in beweging te zetten.

In ruimtelijke zin is een aantal grotere oftewel majeure gebiedsontwikkelingsprojecten benoemd. Dit zijn locaties die van strategisch belang zijn voor de economie van Venlo en waarin de richtinggevende keuzes zichtbaar worden. Hiermee krijgt de Economische Visie ook een doorvertaling in de Omgevingsvisie.

Figuur 2 Overzicht majeure gebiedsontwikkelingsprojecten

BDT=Bedrijventerreinen

TOT SLOT: VERDERE UITWERKING ECONOMISCHE VISIE 2030

Deze Economische Visie 2030 geeft aan waar de gemeente de komende zeven jaar het verschil kan maken binnen de veranderende economische omstandigheden. Het biedt kaders voor een strategische en tactische (her)ontwikkelingen. Het is ook een afwegingskader voor te maken bestuurlijke keuzes en biedt de basis voor het verder uitvoeren van concrete projecten en uitvoeringsprogramma's.

Venlo als inclusieve en duurzame stad waar het prettig werken, wonen, verblijven, recreëren en leren/studeren is. Dat wordt met name zichtbaar in de vijf speerpuntsectoren en in belangrijke gebiedsontwikkelingen in de stad.

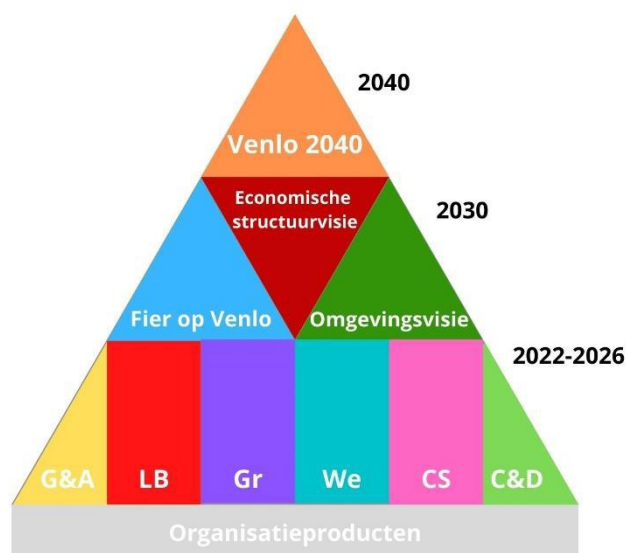
1. NAAR EEN NIEUWE ECONOMISCHE VISIE

1.1 EEN VISIE DIE AANSLUIT OP HET TOEKOMSTBEELD 'VENLO 2040'

Op 27 mei 2021 is 'Venlo 2040' vastgesteld als de strategische langetermijnvisie van en voor de gemeente Venlo. Deze visie schetst een beeld van waar de gemeente in 2040 wil staan.

De strategische visie Venlo 2040 is/wordt vertaald naar drie deelvisies. Het gaat hierbij allereerst om de in 2021 door de Gemeenteraad vastgestelde maatschappelijke deelvisie 'Fier op Venlo'. In 2023 wordt deze Economische Visie 2030 'Van volume naar waarde' door de Raad vastgesteld. De ruimtelijke doorvertaling van beide visies zal in 2024 worden vastgesteld in de Omgevingsvisie.

Figuur 1.1 Samenhang gemeentelijke visies en beleidskaders

1.2 KADER VOOR STRATEGISCHE EN TACTISCHE ONTWIKKELINGEN

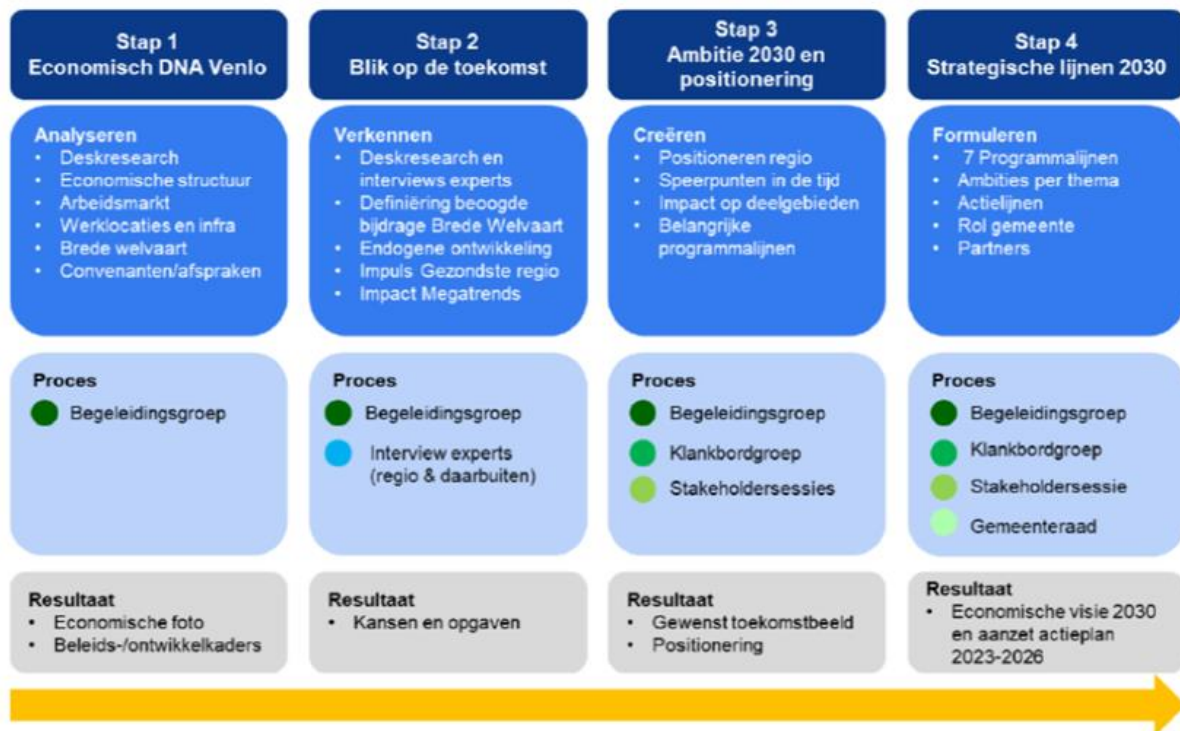
De Economische Visie is een uitwerking van de economische ambities en doelstellingen in de strategische visie Venlo 2040. Natuurlijk sluit ze ook aan op de regiovisie Noord-Limburg 'De gezondste regio' en op het provinciaal en nationaal beleid. De Economische Visie 2030 geeft aan waar de gemeente het verschil kan maken binnen veranderende economische omstandigheden in de komende zeven jaar.

Het betreft een kader voor strategische en tactische ontwikkelingen en afwegingen. Het is een afwegingskader voor bestuurlijke keuzes en biedt de basis waar - door middel van concrete projecten en uitvoeringsprogramma's - uitvoering aan wordt gegeven.

1.3 DOORLOPEN PROCES

Bij het opstellen van de Economische Visie is gekozen voor een integrale benadering. Dat wil zeggen dat de ambities en doelstellingen uit het onderdeel 'Werken in Venlo' uit de visie 'Venlo 2040' centraal staan, maar dat ook aansluiting is gezocht bij de relevante ambities en doelstellingen op de andere beleidsvelden. Daarnaast is uiteraard aangesloten bij de regiovisie Noord-Limburg 'De gezondste regio' en het provinciaal en nationaal beleid.

De gemeente Venlo heeft hiertoe het volgende proces doorlopen:

1.4 LEESWIJZER

Na het inleidende hoofdstuk worden in hoofdstuk 2 de belangrijkste bevindingen van de beleidsanalyse geschetst. Op hoofdlijnen worden de ontwikkelingen en stand van zaken beschreven. Ingegaan wordt op de economische en demografische ontwikkeling en de gevolgen daarvan voor de arbeidsmarkt en brede welvaart. De beleidsanalyse toont aan er grenzen zijn aan de economische groei en dat dit vraagt om een verandering van het bestaande systeem. De uitgangspunten worden beknopt toegelicht in hoofdstuk 3.

In hoofdstuk 4 komen de ambitie en strategische koerswijziging aan bod, evenals de daaruit voortvloeiende uitgangspunten en richtinggevende keuzes. In de hoofdstukken 5 en 6 vindt een vertaling van het visie naar economische speerpuntsectoren respectievelijk majeure gebiedsontwikkelingen plaats.

2. ONTWIKKELING VAN VENLO

Aan deze visie ligt een uitgebreide analyse van de economische ontwikkelingen in Venlo ten grondslag. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste ontwikkelingen op hoofdlijnen geschetst. Er wordt op de economische en demografische ontwikkeling en de gevolgen daarvan voor de arbeidsmarkt en brede welvaart ingegaan.

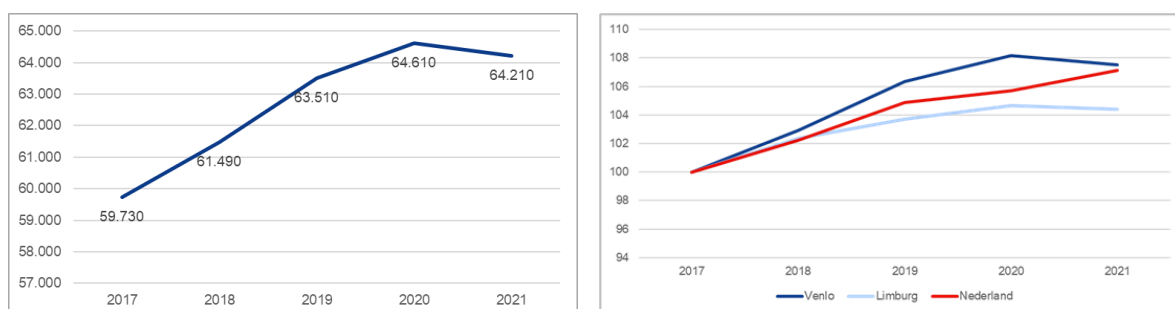
2.1 ECONOMISCH GAAT HET GOED MET VENLO

De afgelopen periode ging het economisch voor de wind in Venlo. Enkele feiten en cijfers:

- Het afgelopen decennium is er 335 hectare aan nieuw bedrijventerrein uitgegeven, gemiddeld dus 33,5 hectare per jaar. Dit gebeurde grotendeels bij de ontwikkeling van Trade Port Noord (Venlo & Horst aan de Maas), waarbij circa 70% van de uitgifte aan bedrijven met kavels groter was dan 5 hectare.
- Venlo heeft anno 2020 een Bruto Binnenlands Product (BBP) van € 5,6 miljard en heeft daarmee een aandeel van 47% in de regionale economie van Noord-Limburg;
- De economie van Noord-Limburg (toegevoegde waarde) is tussen 2016 en 2020 gegroeid met € 1,4 miljard (+13% tegenover een landelijk gemiddelde van +3,2%).

Deze groei in economische activiteit heeft ook geleid tot een groei van werkgelegenheid (zie figuur 2.1). De werkgelegenheid in Venlo is gegroeid van 59.730 banen in 2017 naar 64.210 banen in 2021. Hiermee is het aantal banen in de gemeente Venlo relatief twee keer sneller gegroeid dan het aantal banen in de provincie (Venlo +8%; Limburg +4%). De banengroei in Venlo is grofweg in lijn met het nationaal gemiddelde.

Figuur 2.1 Ontwikkeling aantal banen in Venlo (links) & relatief in indexcijfers voor Venlo, Limburg en NL (rechts)

Bron: LISA & ABF Research

Deze ontwikkeling heeft ook een keerzijde. De beschikbare vestigingsruimte begint op te raken en de grenzen van de groei komen in zicht. Bovendien is eerder gebleken dat de Venlose economie door haar structuur relatief gevoelig is voor conjunctuurschommelingen.

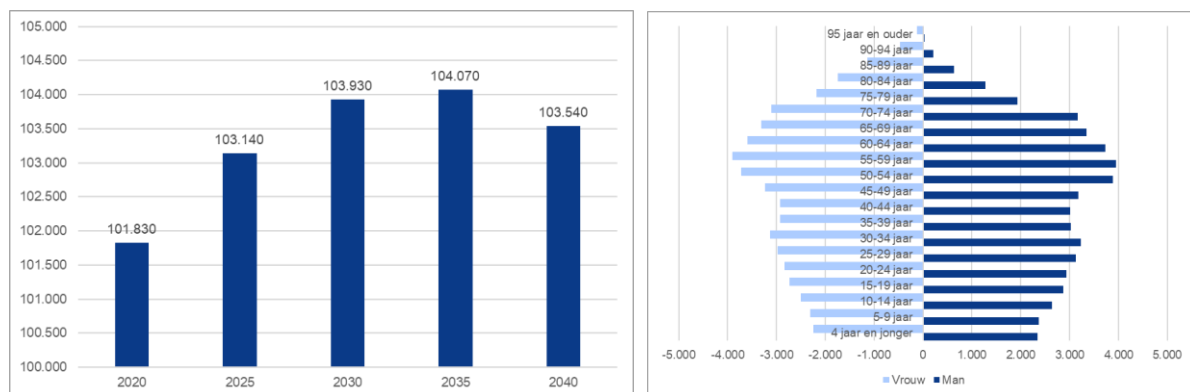
2.2 BEVOLKINGSOPBOUW LEIDT TOT EEN STRUCTURELE ARBEIDSMARKTKRAPTE

De beleidsarme bevolkingsprognoses laten zien dat Venlo in aantallen inwoners nog zal doorgroeien van 102.000 mensen in 2020 naar een piek van ruim 104.000 mensen in 2035 (+2%), waarna een daling inzet. Dit zijn autonome ontwikkelingen.

Het college heeft naar aanleiding van de woondeal met het Rijk ingezet op een 'offensief groeiscenario'. Venlo voorziet een groei naar 110.000 inwoners in 2040. Daarom zal in de Omgevingsvisie nadrukkelijker worden ingezet op het aantrekkelijker maken van de stad voor vestiging van inwoners van elders, maar ook op het binden van meer jongeren in de stad en regio aan de stad.

Een uitdaging - met een groeiende economie - is de omvang van de beroepsbevolking. Wordt naar de bevolkingsopbouw gekeken, dan blijkt dat de meeste inwoners tussen de 50 en 69 jaar zijn. De grootste vergrijzingspiek komt dus de komende 10-15 jaar, en daarmee een afname van de beroepsbevolking. Vandaar het accent op extra groei van het aantal woningen in de stad, met name voor het aantrekken van gezinnen, jongeren, studenten, kenniswerkers en internationale werknemers. Ofwel de nieuwe en terugkerende Venlonaren ('*Truuk naar Venlo*').

Figuur 2.2 *Bevolkingsprognose Venlo (links) & bevolkingsopbouw naar leeftijdsgroep (rechts)*

Bron: *Primos Bevolkingsprognose, ABF Research & CBS 2021*

De economische groei van de afgelopen periode is deels gerealiseerd door schaalvergroting en technologie (stijging arbeidsproductiviteit per medewerker) en deels door het aantrekken van internationale werknemers. Desondanks is er sprake van arbeidsmarktkrapte. Deze krapte neemt op termijn verder toe door de vergrijzing als er géén rekening wordt gehouden met het succesvolle offensieve groeiscenario waar de gemeente op inzet.

2.3 ECONOMISCHE GROEI IS ONVOLDOENDE TERUG TE ZIEN IN BREDERE WELVAART

De groei vertaalt zich onvoldoende in bredere welvaart van inwoners in Venlo. Op diverse sociaal-economische indicatoren scoort Venlo als middelgrote stad laag in vergelijking met andere steden. Dat geldt met name wat betreft gemiddeld inkomen, opleidingsniveau en gezondheid.

Wat is brede welvaart?

Brede welvaart betreft de kwaliteit van leven hier en nu en de mate waarin deze ten koste gaat van de brede welvaart van latere generaties of van die van mensen elders in de wereld. Brede welvaart gaat dus over drie groepen mensen: de mensen die nu in Nederland wonen ('hier en nu'), de volgende generaties – onze kinderen en kleinkinderen – ('later') en mensen in andere landen ('elders').

<i>Brede welvaart 'hier en nu'</i>	<i>Brede welvaart 'later'</i>	<i>Brede welvaart 'elders'</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Subjectief welzijn • Materiële welvaart • Gezondheid • Arbeid en vrije tijd • Wonen • Samenleving • Veiligheid 	<ul style="list-style-type: none"> • Economisch kapitaal • Natuurlijk kapitaal • Menselijk kapitaal • Sociaal kapitaal 	<ul style="list-style-type: none"> • Handel en hulp • Milieu en grondstoffen

Bron: CBS

Op basis van bovenstaande definitie heeft het CBS sinds 2018 een monitor brede welvaart ontwikkeld met een set van inmiddels 73 indicatoren. Deze monitor geeft inzicht in de ontwikkeling van brede welvaart op landelijk, regionaal en lokaal niveau.

Figuur 2.3 geeft een beeld van hoe Venlo zich in de periode 2016-2021 heeft ontwikkeld op het vlak van brede welvaart. Venlo kende de afgelopen periode een positieve brede ontwikkeling (zie kolom 'ontw. Venlo 2016-2021'), maar blijft zowel in haar groeiontwikkeling (zie kolom '2016-2021'), als op absoluut niveau (kolom '2021') achter bij het gemiddelde in Limburg en Nederland. Venlo 'scoort relatief laag' op het gebied van werkloosheid, inkomens, vermogen, opleidingsniveau, sociale cohesie en tevredenheid woonomgeving.

Figuur 2.3

Regionale Monitor Brede Welvaart: score Venlo in 2016-2021 op enkele indicatoren t.o.v. Limburg/NL

Thema's	Indicator	Ontw. Venlo 2016-2021	Δ 2016-2021			2021		
			Venlo	Limburg	Nederland	Venlo	Limburg	Nederland
Hier en nu								
Arbeid & vrije tijd	Werkloosheid (% beroepsbevolking)	Positief	-2,7	-2,8	-2,8	4,0	3,8	4,2
Gezondheid	Ervaren gezondheid (% goede eigen gezondheid)	Positief	2,4**	2,8**	3,5**	75,0*	74,4*	79,1*
Materiele welvaart	Mediaan besteedbaar inkomen (€ per huishouden)	Positief	1.200**	1.200**	1.500**	24.700*	25.600*	26.600*
Milieu	Broeikasemissies (ton CO2-equivalent per inwoner)	Positief	-0,3	0,7	NB	6,8*	13,8*	NB
Samenleving	Vertrouwen instituties (% bevolking 15+ met vertrouwen)	Positief	8,5	6,9	7,3	62,9	61,7	66,9
Veiligheid	Misdrijven (geregistreerde misdrijven/1.000 inwoners)	Positief	-38	-13	-12	31	44	43
Welzijn	Tevredenheid leven (% tevreden met eigen leven)	Negatief	-2,5	-1,5	-1,6	83,7	82,7	83,6
Wonen	Tevredenheid woonomgeving (% tevreden)	Negatief	-1,5	2,3	1,8	78,8	83,7	83,8
Later								
Economisch kapitaal	Mediaan vermogen huishoudens (x€1.000)	Positief	30,6**	36,0**	41,1**	50*	66,3*	64,6*
Menselijk kapitaal	Hoogopgeleide bevolking (% bevolking tussen 15-74)	Positief	3,1	3,4	NB	24,6	27,4	NB
Natuurlijk kapitaal	Particuliere zonne-energie (gem. vermogen watt/woning)	Positief	330****	370****	250****	510****	620****	410****
Sociaal kapitaal	Sociale cohesie (schaal 1-10)	Stabiel	0	NB	0	6,3	6,5	6,4

Bron: CBS, 2022

Opmerkingen data

* Peildatum 2020

** Ontw. Δ2016-2021

*** Peildatum 2019

**** Ontw. Δ2016-2019

Legenda

■ Venlo scoort beter dan provincie Limburg en Nederland

■ Venlo scoort tussen de scores van provincie Limburg en Nederland

■ Venlo scoort slechter dan provincie Limburg en Nederland

De Regionale Monitor Brede Welvaart wordt jaarlijks door het CBS geactualiseerd. Dit kan een passend instrument zijn, om de bijdrage van de Economische Visie in combinatie met 'Fier op Venlo' en de Omgevingsvisie op de brede welvaartsontwikkeling te monitoren. Immers, de verscheidenheid van de indicatoren, geeft een omvattend beeld van de lokale brede welvaart. Hierbij dient wel te worden overwogen, dat de gemeentelijke invloed op een aantal indicatoren beperkt is.

2.4 GRENZEN AAN ECONOMISCHE GROEI

Economie en economische ontwikkeling zijn onlosmakelijk verbonden met brede welvaart. Groei van economische activiteit is echter alleen duurzaam op lange termijn als die economische activiteit zich op een gezonde manier verhoudt tot haar omgeving (nu, in de toekomst en elders). Een duurzame economische ontwikkeling levert niet alleen materiële welvaart op, maar ook sociale en maatschappelijke baten. Materiële baten wegen niet (langer) op tegen sociale en maatschappelijke kosten.

3. GRENZEN AAN GROEI VRAGEN OM EEN ANDER SYSTEEM

De beleidsanalyse in het vorige hoofdstuk toont aan dat er grenzen zijn aan de economische groei. Dat houdt in dat het systeem moet veranderen. Net als Nederland staat ook Venlo voor een economische transitie, waarbij niet langer groei van de 'materiële welvaart' op korte termijn ('hier en nu') centraal staat. Het opstarten van een transitie betekent primair het veranderen van ons gedrag binnen een dynamische omgeving. De gemeente is daarbij afhankelijk van wetgeving (NL/EU) en marktontwikkelingen (internationaal). Uit de uitgebreidere analyses zijn drie conclusies/uitgangspunten naar voren gekomen, die in belangrijke mate richting geven aan een strategische Economische Visie voor de komende periode tot 2030.

3.1 GROEI VAN DE ECONOMIE LEIDT NIET (VANZELF) TOT BREDE WELVAART

De komende decennia is een transitie nodig om te kunnen opereren binnen de grenzen van onze planeet, met grootschalige maatschappelijke opgaven op gebieden als inclusiviteit, (her)gebruik van grondstoffen, duurzaamheid, natuur, mobiliteit, gezonde omgeving en klimaat.

Dit vraagt van de gemeente om sturing te geven aan de economische ontwikkeling ten behoeve van bredere maatschappelijke baten. De gemeente Venlo maakt daarom een strategische koerswijziging in het economisch beleid: van volume naar waarde. Deze koerswijziging wordt verder uitgewerkt in de volgende hoofdstukken. Er wordt ingezet op een betere balans tussen enerzijds economische groei en anderzijds sociale inclusiviteit (meer mensen moeten ervan profiteren) én op duurzame ruimtelijke inrichting van belangrijke deelgebieden in de gemeente. Dit betekent een ontwikkeling van de regionale economie om zich meer te richten op haar omgeving en op het welzijn van inwoners en gemeenschappen, om zo een kwalitatieve sprong voorwaarts te maken.

3.2 DEMOGRAFISCHE ONTWIKKELING WERKT NIET MEE AAN BREDE WELVAART

Zonder (goedbetaald) werk, werknemers en goed werkgeverschap draagt economische ontwikkeling niet bij aan brede welvaart. Er is nu al sprake van arbeidsmarktkrapte en deze neemt op termijn verder toe door afname van de autonome instroom (ontgroening) en door uitstroom (vergrijzing). Doordat daarnaast de instroom in de (met name technische) beroepsopleidingen afneemt, dreigt verdere verstoring van de arbeidsmarkt. Opleidingen (aanbod en locaties) komen onder druk te staan. Tegelijkertijd staan nog steeds inwoners aan de kant en hebben andere inwoners ondanks een baan moeite om de touwtjes aan elkaar te knopen. Hier ligt een duidelijke relatie tussen deze economische visie en onder andere de maatschappelijke deelvisie 'Fier op Venlo'.

Het op peil houden van de economie is en blijft nodig. Dat vraagt enerzijds om het verhogen van de arbeidsproductiviteit door innovatie en technologische ontwikkelingen. Als daarnaast wordt

uitgegaan van een inclusieve arbeidsmarkt, waarbij iedereen naar vermogen bijdraagt, dient de focus ook te liggen op het benutten, ontwikkelen, behouden en aantrekken van (internationaal) talent op alle praktische en theoretische opleidingsniveaus en in alle leeftijdscategorieën.

Bij het aantrekken van talent en specifiek internationale werknemers, is van belang voor het bereiken van de ambities van Venlo op het gebied van brede welvaart. Dit vraagt om een brede aanpak (zie kader). Immers, naast kansen brengt de grote toestroom ook uitdagingen met zich mee.

De 9-sporenaanpak voor internationale werknemers zorgt voor een integrale benadering. Keuzes op het ene beleidsterrein hebben effecten op andere beleidsterreinen. Bij ieder spoor worden de resultaten van de afgelopen periode beschreven, de opgaven waar op dit moment aan gewerkt wordt en concrete actiepunten. Niet alleen in Venlo wordt er gewerkt aan de uitdaging rondom internationale werknemers. In 2020 heeft het kabinet het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten ingesteld, ook wel de commissie-Roemer genoemd.

Met name het eerste spoor 'Onderbouwing economisch en maatschappelijk belang' zal een plek in deze visie krijgen.

Voldoende en kwalitatief passende huisvesting is een van de grote uitdagingen. Op korte termijn ligt de nadruk op tijdelijke huisvesting (wooncampussen), maar op middellange en lange termijn op het laten doorstromen van deze werknemers naar reguliere huisvesting. Het doel hiervan is om de werknemers te behouden (Nieuwe Venlonaren). Dit betekent een forse

woningbouwopgave, gericht in de stad. Het realiseren van passende huisvesting (in meerdere segmenten), nader ingevuld middels de regionale woondeal, bepaalt daarmee mede het tempo van de economie en de participatie en duurzame deelname van werknemers in de regionale arbeidsmarkt. Daarnaast vraagt een groeiend aantal internationale werknemers om extra aandacht op diverse andere onderdelen, zoals uitval van werknemers die vervolgens hun huisvesting kwijtraken en op straat belanden.

3.3 ECONOMISCHE TRANSITIE VRAAGT OM KEUZES EN ACTIE

De noodzakelijke economische transitie vraagt om het gericht investeren in innovatie en slimme technologische oplossingen. Denk bijvoorbeeld aan de benodigde innovaties voor de energietransitie en de ontwikkeling van een meer circulaire economie (onder meer gericht op het zo optimaal mogelijk benutten van grondstoffen). Om deze economische innovatieslag te kunnen maken, dienen hoogopgeleide werknemers te worden aangetrokken. Maar omdat nagenoeg alle bedrijven in en buiten de speerpuntsectoren deze werknemers nodig hebben, leidt dit tot een stevige (inter)nationale concurrentie. En ook de gemeente/regio moet aanzienlijk concurreren met omliggende regio's, zoals Brainport Eindhoven en de Rhein-Ruhr regio. Een helder beeld van Venlo is daarom nodig: waar en hoe is Venlo onderscheidend en aantrekkelijk voor hoogopgeleide werknemers?

Naast innovatie zijn er ook theoretisch en praktisch opgeleide werknemers op alle opleidingsniveaus (WO, HBO en MBO) nodig om transities uit te kunnen voeren. Deze mensen moeten elkaar kunnen vinden en met elkaar kunnen samenwerken. Daarvoor hebben ze aanvullende competenties nodig. Het is van belang dat in Venlo aanvullende publiek/private opleidingstrajecten worden ontwikkeld.

Gegeven de beperking op de arbeidsmarkt vraagt het ontwikkelen van de juiste opleidingstrajecten om een uitgebalanceerde strategie. Een meerzijdige en evenwichtige focus, waarbij er gericht wordt ingezet op kennisontwikkeling en innovatie en er tegelijkertijd ook voldoende werknemers worden opgeleid op alle opleidingsniveaus. Daarvoor dienen de bestaande verbindingen tussen kennisinstellingen onderling en met het bedrijfsleven verbeterd te worden tot een ketenaanpak. Daarbij kunnen ook de kennis en competenties van huidige en toekomstige internationale werknemers beter worden benut.

4. ECONOMISCHE VISIE 2030

De vorige twee, meer analytische, hoofdstukken vormen de basis voor Economische Visie in dit hoofdstuk. Aan bod komen de ambitie en strategische koerswijziging en de daaruit voortvloeiende uitgangspunten en richtinggevende keuzes.

4.1 AMBITIE

In Venlo 2040 wordt het toekomstperspectief geschetst van de gezondste regio, een (t)huis om van te houden en met ruimte voor ontwikkeling. Op deze manier kan Venlo op economisch vlak een vitaal onderdeel worden van het Europese kerngebied.

De ambitie van de Economische Visie 2030 is het – samen met strategische partners - realiseren van een optimale en duurzame economische ontwikkeling als basis voor brede welvaart. Venlo is een inclusieve en circulaire stad waar het prettig werken, wonen, verblijven, recreëren en leren/studeren is. Dit is zichtbaar in de vijf speerpuntsectoren en in belangrijke gebiedsontwikkelingen in de stad.

De gemeente streeft naar een robuuste, duurzame economische structuur. Een structuur die gebaseerd is op speerpuntsectoren die minder conjunctuurgevoelig zijn. Een structuur die in balans is met de mogelijkheden die de Venlose positie, omgeving en arbeidsmarkt bieden. Dankzij innovatie wordt iedereen beter in waar men al goed in is om zich zo nog beter te kunnen onderscheiden.

In Venlo wordt gezamenlijk gericht gebouwd aan een 'nieuwe' toekomstgerichte economie. De crux van verandering is om de energie te richten op het realiseren van nieuwe dingen. De energietransitie wordt versneld en opgeschaald, er wordt in een duurzame omgeving geïnvesteerd die zich tijdig en effectief kan aanpassen aan klimaatveranderingen en er wordt een innovatieslag in de circulaire economie voorbereid.

Daarnaast is aandacht voor het 'gecontroleerd' veranderen van een 'oud' bestaand systeem. Dit kan door randvoorwaarden te stellen aan de vestiging en uitbreiding van bedrijven en door bestaande ruimte beter te benutten. Zo betekent vergroening in feite ontstening, circulair/ hergebruik in feite minder grondstofimport (afval = grondstof), duurzaam ruimtegebruik en minder extensieve werklocaties. Binnen de bestaande ruimte speelt de dynamiek van bedrijven zich af en jaagt de gemeente transities in de speerpuntsectoren aan. Deze strategie is uitgewerkt door het formuleren van een viertal uitgangspunten.

Het doel van deze Economische Visie is om een bijdrage te leveren aan de verbetering van de brede welvaart in Venlo en de regio. Dat geldt ook voor Fier op Venlo en de Omgevingsvisie

Venlo. Deze drie visies zijn integraal op elkaar afgestemd. De accenten en bijdragen die deze visies leveren aan de brede welvaart verschillen van elkaar. De Economische Visie draagt vooral bij aan:

- een (hoger gemiddeld) inkomen dat de inwoners van Venlo te besteden hebben, waardoor zij zelf (beter) invulling en kleur kunnen geven aan hun leven (*'Materiële welvaart'*)
- passend en betaald werk voor de inwoners (in balans met vrijetijd). Een goede opleiding is belangrijk om een gunstige uitgangspositie op de arbeidsmarkt te hebben (*'Arbeid en vrijetijd'*)
- maar ook tevreden en gezondere inwoners. Het gaat daarbij om waardering van inwoners voor hun eigen leven (*'subjectief welzijn'*), hun daadwerkelijke gezondheid en de mate waarin mensen die ervaren dankzij onder andere (gezonde) voeding (*'gezondheid'*) en schone lucht en daarnaast voldoende natuur en biodiversiteit (*'milieu'*).

Hiermee levert de Economische Visie ook een bijdrage aan de maatschappelijke opgaven van de gemeente Venlo.

4.2 STRATEGISCHE KOERSWIJZIGING 'VAN VOLUME NAAR WAARDE'

Venlo gaat veranderen door keuzes te maken. De gemeente gaat in haar economische beleid de switch maken **'van volume naar waarde'**. Door de forse groei van het aantal banen in de afgelopen jaren en de snelle uitgiftes van bedrijventerreinen is een stevige economische basis voor de toekomst gelegd. Maar tegelijkertijd is er sprake van 'kraptes' op de arbeidsmarkt, de woningmarkt en het aanbod aan bedrijventerreinen. Bovendien zijn er ook grote opgaven op het gebied van duurzaamheid, circulariteit, klimaat, energie, water en biodiversiteit. Er zal meer aandacht besteed gaan worden aan de maatschappelijke opgaven bij de inwoners, bedrijven en instellingen. Zo kan gedacht worden aan passende kwaliteit van banen, goed werkgeverschap, maatschappelijk ondernemen, duurzame bedrijfsomgevingen en kennisinfrastructuur etc. Dat betekent als gemeente transities in gang zetten en ondersteunen, gericht op een economie die een hogere toegevoegde en maatschappelijke waarde biedt voor (nieuwe) inwoners van (de regio) Venlo.

Figuur 4.1 geeft de redeneerlijn weer van de Economische Visie. Uit de Visie 2040 en discussies met stakeholders zijn vier uitgangspunten (sturende ontwikkelwaarden) naar voren gekomen om in de komende jaren de strategie 'van volume naar waarde' in te kunnen zetten. Uit die vier uitgangspunten zijn tal van richtinggevende keuzes benoemd om de Economische Visie ook een concrete invulling te geven. De vier uitgangspunten zullen ook herkenbaar terugkeren in de ontwikkeling van de speerpuntsectoren en in de belangrijke gebiedsontwikkelingen in de stad.

Uit de discussies met stakeholders zijn vier uitgangspunten naar voren gekomen:

- A Versterken van Venlo Kennisstad
- B Beperk nieuwe ruimte, benut bestaande ruimte beter
- C Actief de uitvoering van transitie versnellen
- D Venlo als veelzijdig centrum van de (Eu)regio

De uitgangspunten, en de daarbinnen gemaakte richtinggevende keuzes, worden in de navolgende paragrafen beschreven. Ook is aangegeven hoe dit doorwerkt in de economische speerpunten (hoofdstuk 5) en belangrijke gebieden van de stad (hoofdstuk 6).

4.3 VERSTERKEN VAN VENLO KENNISSTAD (A)

Ambitie: De kennisbasis van de stad en regio naar een structureel hoger niveau tillen.

Venlo Kennisstad draagt bij aan maatschappelijke opgaven en versterkt daarmee de concurrentiekracht van Venlo. Kennis vormt enerzijds de basis voor de ontwikkeling en innovatie in de speerpuntsectoren en anderzijds voor een beter opleidingsniveau, inkomen en zelfregie voor de inwoners. Zo bouwt de gemeente aan een robuuste economische structuur die tegen een stootje (lees: crisis of transitie) kan. En daarmee wordt weer een goede basis gelegd voor belangrijke gebiedsontwikkelingen en het beter benutten, ontwikkelen, behouden en aantrekken van talent.

Daarom investeert de gemeente in Venlo Kennisstad. Concreet gebeurt dat door:

1. Versterken Brightlands Campus Greenport Venlo als plek waar een fysieke 'vertaalslag' wordt gemaakt van ideeën naar concrete vormgeving. Daarnaast dient het als netwerk voor innovatie en vernieuwing in de agrofood, maakindustrie, logistiek en zorg. De focus ligt op innovaties op het gebied van gezonde voeding. De Campus staat niet op zichzelf. Er worden programma's en projecten opgezet die aansluiten op de maatschappelijke opgaven, transities en vragen en wensen van het regionaal bedrijfsleven. De Campus zorgt voor een versnelling van transities waar bedrijven volop mee geconfronteerd worden. Omdat op de Campus specifieke programma's en researchfaciliteiten aanwezig zijn, is de Campus attractief voor bedrijven, instellingen, onderzoekers en studenten uit de regio en van elders.
2. Versterken onderwijs- en kennisinstellingen ROC Gilde Opleidingen (Gilde), Yuverta, HAS green academy (HAS), Fontys Hogescholen (Fontys) en Universiteit Maastricht (UM) in Venlo. In onderlinge samenwerking en gezamenlijk met het bedrijfsleven leveren zij een belangrijke bijdrage aan het opleiden en aan duurzame inzetbaarheid van talent in relatie tot de technologische ontwikkelingen via Leven Lang Ontwikkelen (LLO). Uiteraard is dat de eerste verantwoordelijkheid van de instellingen zelf. Maar met Venlo Kennisstad gaat de gemeente stimuleren om de relaties tussen de instellingen te verstevigen, maar vooral ook de relaties met het lokale en regionale bedrijfsleven en instellingen.
3. Investeren in innovatie, (kennis)ontwikkeling, (integrale) arbeidsmarktaanpak en samenwerking in de speerpuntsectoren op basis van langjarige programma's die door bedrijven en kennisinstellingen worden onderschreven en getrokken. In die programma's worden op de Brightlands Campus Greenport Venlo keuzes gemaakt voor onderzoeks- en onderwijsprogramma's die aansluiten op investeringen van bedrijven en instellingen in de regio. De kennisinstellingen en het bedrijfsleven werken al samen in Centra voor Innovatief Vakmanschap, Centers of Expertise en Fieldlabs. Dit zijn publiek/private samenwerkingsverbanden (PPS) waarin samenwerking aan de ontwikkeling van opleidingen/maatwerktrajecten, onderzoek en het delen van faciliteiten centraal staan. Dit draagt bij aan een integrale aanpak op de arbeidsmarkt. Venlo en de regio kunnen voortbouwen op de bestaande PPS-en waarin gezamenlijk wordt gewerkt aan innovatie en duurzame en inclusieve veranderingen in de economie.
4. Uitbouw van clusternetwerken gericht op kennis en vernieuwing. Het Land van de Makers van Noord-Limburg en Supply Chain Valley (als netwerken voor innovatie en vernieuwing in de maakindustrie en logistiek) worden versterkt. Inmiddels is dezelfde beweging en energie in de regio Venlo zichtbaar binnen de agrofood, zorg en vrijetijdseconomie. Uiteraard werkt de gemeente intensief samen met de partners verenigd in Stichting Economic Development Board Crossroads Limburg. De grote maatschappelijke opgaven kunnen namelijk alleen worden opgelost in goede samenwerking tussen bedrijven, kennisinstellingen, overheden en maatschappelijke organisaties. Deze beweging wordt in de komende zeven jaar verder opgezet en geïntensiveerd om te komen tot waardestrategieën (hulpmiddelen om te positioneren) in en tussen alle sectoren.

5. Versterken van verbindingen tussen de binnenstad, waar een deel van de studenten woont, en de fysieke hotspots van kennisstad Venlo, te weten Fontys campus en Brightlands Campus Greenport Venlo.
6. Versterken van Venlo als levendige studentenstad waar het goed studeren, wonen, recreëren en leven is. Dit door te investeren in de kwaliteit van de stedelijke voorzieningen en door het realiseren van studentenhuisvesting in de binnenstad en specifieke vestigingsmilieus nabij de kennis-hotspots op het Veilingterrein, het Kazerneterrein en beperkt ook op de Brightlands Campus Greenport Venlo.

Rol van de gemeente: De gemeente wil stimuleren en faciliteren dat vernieuwing in de speerpunten wordt opgepakt door de kennisinstellingen. Het gaat daarbij om instellingen die al in de stad aanwezig zijn, maar ook om instellingen die zich aan programma's in de regio willen verbinden (bijvoorbeeld universiteiten elders). Belangrijk daarbij is dat meerjarige onderwijs- en onderzoekprogramma's aan de basis worden gevoed door bedrijven, organisaties en instellingen binnen de vijf speerpuntsectoren. Om de ambities 'van volume naar waarde' waar te kunnen maken, zal de samenwerking tussen kennisinstellingen en bedrijven in de komende jaren stevig geïntensiveerd moeten worden. Bovendien dienen die samenwerkingsvormen en investeringen ook neer te slaan op de juiste locaties in stad, variërend van de Campus, Venlo Noord, Stadscentrum/Spoorzone, Veilingterrein en het Kazerneterrein. Het gaat enerzijds om het bouwen van een samenhangend 'ecosysteem' van onderwijs en onderzoek, maar anderzijds ook om een aantrekkelijke woon- en leefomgeving voor studenten, werknemers en overige inwoners. De rol van de gemeente ligt dus in het verbinden van partijen, maar ook in het benoemen van locaties waar partners hun ambities waar kunnen maken.

4.4 BEPERKT NIEUWE RUIMTE TOESTAAN, BESTAANDE RUIMTE BETER BENUTTEN (B)

Ambitie: Meer (maatschappelijke) waarde halen uit de bestaande ruimte en hierbinnen inspelen op veranderingen op het gebied van klimaat en circulaire economie.

Venlo richt zich met de strategie 'van volume naar waarde' op een duurzame ruimtelijk-economische ontwikkeling. Het areaal aan verschillende typen werklocaties in Venlo en directe omgeving biedt op hoofdlijnen voldoende basis om de vernieuwing en verduurzaming van de economie te faciliteren. Door te investeren in bestaande ruimte, in plaats van een focus op areaaluitbreiding, blijft er ruimte voor een gezonde dynamiek van al aanwezige bedrijven en het aantrekken van nieuwe bedrijven met aantoonbare meerwaarde. Het gaat daarbij om bedrijven die een actieve bijdrage leveren aan het realiseren van de ambities en brede welvaart. Daarom investeert de gemeente in de bestaande ruimte en wordt gericht gezocht naar een nieuwe locatie. Concreet gebeurt dat door:

- 1 Versterken binnenstad: een compacte binnenstad met meer woningen voor onder meer jongeren/studenten. Maar ook investeringen door private partijen in de hogere segmenten retail (waaronder detailhandel en horeca). De kans is aanwezig dat de externe

veiligheidscontouren van het spooreplacement in de komende jaren kleiner worden. Daardoor zouden er extra kansen liggen voor een meerjarig investeringsplan Spoorzone (station en de ruimere omgeving). Dat biedt de stad nieuwe kansen voor wonen, recreatie, cultuur, onderwijs, zorg en andere vormen van retail.

- 2 Geen grootschalige ontwikkeling van nieuwe Tradeports, ondanks mogelijke druk vanuit het Rijk en de markt om grootschalige logistieke vestigingen te clusteren op een beperkt aantal logistieke knooppunten. De vraag naar bedrijventerreinen kan voor een deel worden ingevuld op bestaande locaties. Bedrijven worden gestimuleerd om op bestaande locaties te investeren en daar een belangrijk deel van hun uitbreidingsvraag in te vullen. Het betekent ook dat bij het aantrekken van nieuwe bedrijven alleen de daarvoor aanwezige locaties beschikbaar zijn (zie onderstaand kader).
- 3 Gebruik te maken van marktdruk voor (her)ontwikkelingen op/rond bestaande terreinen en bedrijven in en om de stad. Die marktdruk ontstaat mede door het minder ruime aanbod van nieuwe (grootschalige) locaties. Bestaande ruimte op werklocaties (op bedrijventerreinen, kantorenlocaties, stadscentrum, perifere detailhandelslocaties, glastuinbouwgebieden, solitaire bedrijfs- en glastuinlocaties en in het havengebied) wordt beter benut door herontwikkeling en verduurzaming van verouderde locaties en intensivering van het ruimtegebruik. Het gaat daarbij onder meer om klimaatadaptieve maatregelen, hogere bouwhoogtes (en dubbelgebruik), duurzame mobiliteitsoplossingen en zonnepanelen op bedrijfsgebouwen, waardoor grootschalige energielandschappen ontstaan. Samenwerkende bedrijven die daarmee aan de slag gaan op een terrein worden ondersteund door de gemeente.
- 4 Versterken duurzame bereikbaarheid via alle manieren van vervoer. In lijn met de opgestelde spoorvisie en havenvisie onveranderd inzetten op personenvervoer op spoor (Maaslijn, verbinding Düsseldorf), het realiseren van mobiliteitshubs en de havenontwikkeling, met aandacht voor het vergroten van de *modal shift* (verandering van vervoerwijze door middel van water, spoor en buizen).
- 5 Ontwikkeling van een nieuw terrein voor lokaal en regionaal MKB. Uit de analyses van de ruimtebehoefte aan bedrijventerreinen (zie onderstaand kader) blijkt dat in de periode tot 2030 als in de periode tot 2040 er een tekort aan bedrijventerreinen gaat ontstaan in het segment 'modern gemengd'. Dit geldt zowel voor een scenario met beperkte economische groei (scenario Laag) en zeker voor een periode met hoge economische groei. Met het segment 'modern gemengd' worden terreinen bedoeld die gericht zijn op het opvangen van lokaal en regionaal MKB op kleinere kavels. Het gaat om terreinen voor handelsbedrijven, bouw- en installatiebedrijven en maakbedrijven. Het tekort aan bedrijventerreinen voor lokaal en regionaal MKB doet zich niet alleen in Venlo voor. Recent onderzoek in bijvoorbeeld de gemeenten Horst aan de Maas en Venray leveren dezelfde uitkomsten op (meer vraag dan aanbod van terreinen voor MKB). Door de ontwikkeling van grote terreinen (grootschalig functioneel met grote kavels) in de afgelopen jaren in de drie gemeenten is de aandacht voor het aanbod voor het MKB onderbelicht gebleven. Daarom is het ontwikkelen van een nieuw bedrijventerrein 'modern gemengd' (gericht op MKB) prioriteit in deze

Economische Visie. De omvang van een dergelijk terrein zal afgestemd moeten worden op de ontwikkelingen in de regiogemeenten, maar gezien de verwachte vraag in Venlo kan worden gedacht aan een terrein van minimaal 40 ha. Kortom: er is een aantoonbare kwalitatieve behoefte aan kleinere bedrijfskavels (tot en met 5ha) voor reguliere industriële bedrijvigheid in het lokale en regionale MKB.

Ruimtebehoefte werklocaties gemeente Venlo

Uit een recent opgestelde behoefte­raming blijkt dat de vraag naar werklocaties doorzet. Dit betreft een beleidsneutrale raming. In de periode tot 2030 wordt een vraag voor Venlo verwacht binnen een bandbreedte van 80 tot 145 hectare. In Venlo is in principe voldoende aanbod van bedrijventerreinen om dit te faciliteren. Zie tabel.

Werklocatietype	Aanbod per 12-2022	Scenario Laag		Scenario Hoog	
		Hoogwaardig	17	5	overschot
Modern gemengd	15	25	tekort	45	tekort
Grootschalig functioneel	90	50	overschot	85	balans
Special (fresh)	22	-	overschot	-	balans
	144	80	overschot	145	balans

Noot: aanbod Venlo incl. Tradeport Sevenum en reeds uitgegeven maar niet in gebruik genomen railterminal-gronden.

In de periode tot 2040 wordt een vraag voor Venlo verwacht binnen een bandbreedte van 140 tot 230 hectare. Een groot deel van de vraag, circa 60%, is grootschalige logistiek. Toebedeeld naar type werklocatie ontstaat het volgende beeld:

Werklocatietype	Aanbod per 12-2022	Scenario Laag		Scenario Hoog	
		Hoogwaardig	17	10-15	overschot
Modern gemengd	15	40-45	tekort	70-80	tekort
Grootschalig functioneel	90	80-90	balans	135-150	tekort
Special (fresh)	22	-	balans	-	balans
	144	140	balans	230	tekort

Noot: aanbod Venlo incl. Tradeport Sevenum en reeds uitgegeven maar niet in gebruik genomen railterminal-gronden.

- Bij het behoedzaam economisch scenario is er kwantitatief voldoende aanbod in periode 2031 tot 2040. Tegelijkertijd is het aanbod modern gemengd zeer beperkt. Dit betekent dat keuzes moet worden gemaakt over wat wel en wat niet te faciliteren (met name op het terrein Klaver 8).
- Bij het hoog economische groeiscenario dreigt een tekort aan bedrijventerreinen in de periode 2031 tot 2040. Een tekort van 60 ha vraag vanuit de grootschalige logistiek (40% van de vraag). Dit kan worden opgevangen door restrictief te zijn in het faciliteren van de vraag XXL-logistiek.

Zie: Ruimtebehoefte onderzoek werklocaties gemeente Venlo (Stec Groep, 2022)

Rol van de gemeente: De ambitie van de gemeente Venlo is te blijven investeren in het vestigingsklimaat: het versterken van de gevestigde bedrijven, beperkte uitbreidingsruimte bieden voor lokaal/regionaal MKB en het faciliteren van de groei van start- en scale-ups. Een groot deel van de vraag is (grootschalige) logistiek. Venlo en de regio kunnen en willen die vraag niet meer volledig faciliteren. Hiertoe wordt door stad en regio een nieuw vestigingsbeleid opgesteld dat aansluit bij de filosofie 'van volume naar waarde'. Het merendeel van de vraag kan worden opgevangen op de reeds hiertoe bestemde locaties. Daarnaast wordt erop ingezet om de vraag op te vangen op bestaande locaties (herontwikkeling). Op termijn kan ruimte komen voor een nieuwe locatie die vooral bestemd is voor het lokaal en regionaal MKB.

Aangepaste accenten in het vestigingsbeleid

- Accent op MKB, circulariteit en goed werkgeverschap
- Maakindustrie willen faciliteren
- Regionale binding; accent op doorgroei van al aanwezige bedrijven
- Grote nieuwvestigingen uitsluitend onder strikte voorwaarden

Met actief beleid voor de bestaande locaties

- Inzet op behoud van bestaande werklocaties
- Gebruik van marktdruk voor gerichte herstructurering op maat
- Bij herstructurering stimuleren van de verduurzamingsopgave
- Voorkomen van opkoop van verouderde kavels voor grootschalige ontwikkeling

Venlo geeft duidelijk aan waar herontwikkeling van bedrijventerreinen met prioriteit wordt opgepakt. De gemeente gaat met partners in zee om die herontwikkeling privaat/publiek te realiseren. Daarbij nemen de private partijen het overgrote deel van de financiering voor hun rekening en vult de gemeente haar rol op het gebied van openbare ruimte, bereikbaarheid, klimaatadaptatie en groenvoorziening actief in.

4.5 ACTIEF DE UITVOERING VAN TRANSITIES VERSNELLEN (C)

Ambitie: transitie doormaken is doen; een groot deel van de gemeentelijke inzet wordt gericht op het toepassen in de praktijk, samen met bedrijven en kennisinstellingen, en met extra aandacht voor de positie van het MKB.

Een transitie doormaken is een kwestie van doen. Een groot deel van de gemeentelijke inzet wordt gericht op het toepassen in de praktijk. De gemeente investeert in het versnellen van de transitie door:

- 1 Investeren in verduurzaming en maatschappelijke meerwaarde op bedrijventerreinen. Dat gebeurt door opschaling van productie, de omzetting (conversie) en opslag van duurzame energie en het invoeren van andere manieren van vervoer (modal shift). De transitie naar een duurzame en circulaire economie biedt nieuwe economische kansen, zoals bijvoorbeeld op het gebied van waterstof. Venlo zet in op vergroting van de huidige duurzame opwek op

bedrijventerreinen, biedt als energiehub (van de (Eu)regio) opslagcapaciteit voor duurzame energie (batterijen), investeert in Clean Energy Hubs (aanbod duurzame brandstoffen) en loopt voorop met conversie (van elektriciteit naar waterstof). De bedrijventerreinen ontwikkelen zich zo tot Local Energy Hubs die verbonden zijn met (inter)nationale boven- en ondergrondse netwerken, zoals de H₂-Backbone en Delta-Rhine-Corridor (waterstof, CO₂, LPG, propeen en mogelijk ammoniak).

- 2 Zichtbaarheid van de circulaire economie in alle sectoren, maar vooral in de maakindustrie en agrofood (toepassen circulaire materialen, opwaarderen van materialen). Bovendien wordt ook ruimte en duurzame vervoer- en overslagcapaciteit geboden om retourstromen (grondstoffen) op te waarderen. Inzet is het ontwikkelen van een circulaire hub die aansluit bij de in Venlo gevestigde productiebasis (zogenoemde local circular loops); dus niet het uitsluitend doorvoeren van retourstromen (afval) van en naar elders. Een belangrijke positie neemt de havenontwikkeling (ontwikkeling noordoever en herontwikkeling zuidoever) in bij het ruimte bieden aan circulaire bedrijvigheid die haar basis heeft in Venlo of in de regio.
- 3 Stimuleren vernieuwing en creëren van maatschappelijke waarde door verbindingen (cross-overs) tussen de speerpuntsectoren. Hier liggen de kansen om transitie te versnellen. Die kansen liggen van oudsher vooral in de samenwerking tussen de speerpunten agrofood, logistiek en maakindustrie. Nieuwer is de samenwerking tussen deze drie sectoren en de zorg en vrijetijdsector (en tussen beide laatste sectoren). De gemeente legt in de uitwerking van 'Venlo Kennisstad' nadrukkelijk een accent op de verbindingen tussen de sectoren, omdat voor transitie nieuwe samenwerkingsverbanden tussen sectoren nodig zijn.
- 4 Ondersteuning lokaal/regionaal midden- en kleinbedrijf (MKB) in het maken van de diverse transitie-lagen. Grote bedrijven en kennisinstellingen vinden meestal hun weg wel in de snel veranderende economie. Voor het MKB zijn daarvoor gerichte maatregelen nodig in de vorm van een heldere rol in projecten, opleidingen, ontwikkeltrajecten (LLO) en soms ook aanvullende financiering.

Rol van de gemeente:

Het verduurzamen van de gebouwde omgeving. Ruimtelijk is er aandacht voor klimaatadaptieve maatregelen en qua vervoer wordt ingezet in op minder en duurzamere vervoersbewegingen (*modal shift* van goederen en personen) en het gebruik van duurzame brandstoffen. De gemeente draagt ertoe bij dat kennisstad Venlo zich niet alleen richt op onderzoek en ontwikkeling (R&D) en innovatie, maar dat er ook toegepast onderzoek en opleidings- en ontwikkeltrajecten worden aangeboden waarin de transitie centraal staan. Dat betekent nadrukkelijk ook aandacht voor loopbaanoriëntatie en -begeleiding in het voorgezet onderwijs.

4.6 POSITIONERING ALS VEELZIJDIG CENTRUM VAN DE (EU)REGIO (D)

Ambitie: Venlo als gewaardeerd centrum van de (Eu)regio; niet alleen als logistieke hotspot, Greenport en koopcentrum, maar ook op het gebied van duurzame energie, onderwijs, recreatie, cultuur, retail en specialistische zorg.

Het op peil houden van de economie vraagt om het blijvend investeren en aantrekken van een impuls van buiten. Met als doel het realiseren van breed regionaal draagvlak voor bestaande en eventuele nieuwe voorzieningen. Daarom investeert de gemeente in de positionering van Venlo als krachtig centrum in de (Eu)regio. Van volume naar waarde betekent dat Venlo zichzelf niet meer uitsluitend profileert als koopcentrum voor Duitse bezoekers en eigen inwoners. De vrijetijdseconomie is ook één van de economische speerpunten. Het realiseren van recreatieaanbod zoals bijvoorbeeld cultureel aanbod, evenementen, dagrecreatie, horeca etc. maakt Venlo ook aantrekkelijk voor de (nieuwe) Venlonaar, inwoners van de regio Noord-Limburg en koopkrachtige(re) Duitse bezoekers.

Venlo doet dit concreet door:

- 1 Als de meest bekende en vooral meest bezochte Nederlandse stad voor veel inwoners in Nordrhein-Westfalen (NRW) voor wat betreft de vrijetijdseconomie inzetten op verbreding en het realiseren van groei in de hogere kwaliteitssegmenten in recreatie en retail. Daarnaast intensivering van de culturele uitwisseling (met instellingen in het Duitse achterland). De kwaliteitsslag die voor de lokale en regionale markt nodig is, zal niet alleen de eigen (nieuwe) inwoners, maar ook koopkrachtige(re) Duitse gasten aanspreken.
- 2 In te zetten op *place to be*: voorzieningenniveau en kwaliteit van leven in de stad uitdagend positioneren. 'Venlo ook wereldstad' is een goede start. Voor veel inwoners in Nederland is Venlo en omgeving nog onbekend terrein (Venlo?), terwijl in NRW veel mensen Venlo eenzijdig kennen als (goedkope) koopstad (Venlo!). Stad en regio hebben veel meer te bieden qua economie, recreatie, cultuur, onderwijs, retail, zorg, natuur en landschap. Behalve de binnenstad spelen ook Arcen en Steyl daarbij een grote rol. Positionering van Venlo (city branding) gaat breder dan alleen economie, maar moet wel een stevige herkenbare economische basis hebben.
- 3 Venlo te positioneren als hoofdstad van de regio en trekker van regionale programma's. Regionale samenwerking vraagt om leiderschap vanuit de stad. De Gezondste Regio Noord-Limburg wordt voor een belangrijk deel gedragen door bedrijven en instellingen in Venlo. Dat betekent ook dat de gemeente de trekker kan en wil zijn van belangrijke programma-onderdelen van de regionale agenda.
- 4 De 'hub'-functie van Venlo te verbreden: Venlo als belangrijk knooppunt op de corridor Nederland – Duitsland op veel meer terreinen dan alleen logistiek. Namelijk ook op gebied van energie, opleidingen, recreatie, cultuur en specialistische zorg. De relaties met Noord- en Midden-Limburg, Brainport en Niederrhein bestaan al, maar kunnen op vele fronten worden versterkt.

Rol van de gemeente:

Positionering van de stad met genoemde kernwaarden (*city branding*) en als hoofdstad van de regio optredend als trekker van regionale programma's. Daarnaast meer aandacht voor de Euregionale positie van de stad.

5. VERTALING NAAR ECONOMISCHE SPEERPUNT-SECTOREN

In dit hoofdstuk vindt een vertaling van de visie naar economische speerpuntsectoren plaats. Per speerpuntsector wordt een beeld geschetst van hoe de transities 'van volume naar waarde' er op sectorniveau uitziet. Daarna wordt aangegeven wat de accenten van de gemeente zijn om dit in beweging te zetten en welke cross-overs er tussen de speerpuntsectoren (mogelijk) zijn.

5.1 SECTORALE SWITCH IN DE AGROFOOD

	Van volume	naar bredere maatschappelijke waarde
Algemene trends	<ul style="list-style-type: none"> • Inzet op maximaal rendement (volume) uit landbouwgronden • Fossiele energievoorziening glastuinbouw (gasgestookte warmtekracht-koppeling, WKK) • Reststromen relatief laagwaardig 	<ul style="list-style-type: none"> • Minder zwaar gestookte teelten • Kwaliteit water, bodem, biodiversiteit • Regionaal voor regionaal • Gezonde voeding • Verduurzaming energievoorziening glastuinbouw (bottlenecks bij geothermie en elektrificatie) • Agrofood volwaardig grondstofleverancier <i>biobased economy</i> • Cross-over vrijetijdseconomie en zorg
Ruimte	<ul style="list-style-type: none"> • Intensief landgebruik • Kwantitatieve uitbreiding glastuinbouwareaal • Groei landbouwbedrijven op gevestigde locaties 	<ul style="list-style-type: none"> • Circulaire landbouw en <i>vertical farming</i> • Kwalitatieve upgrade en deels sanering glasareaal (duurzaamheid, gietwater, etc.)
Arbeidsmarkt	<ul style="list-style-type: none"> • Tekort (technisch vak)personeel en matig imago • Aantrekken internationale werknemers (in concurrentie met maakindustrie en logistieke sector) 	<ul style="list-style-type: none"> • Goed / maatschappelijk werkgeverschap • 9-sporenbeleid Internationale werknemers • Hybride onderwijs, fieldlabs en Leven Lang Ontwikkelen
Digitalisering en technologie	<ul style="list-style-type: none"> • Digitale ketens die producten goedkoop naar de markt brengen 	<ul style="list-style-type: none"> • Sensoren meten emissies • Robotisering oogst

Accenten die de gemeente legt:

- Circulariteit, innovatie en goed werkgeverschap staan centraal in de benadering en inbreng in krachtige meerjarige programma's. Daarbij het stimuleren en faciliteren van sterkere relaties tussen kennisinstellingen (UM, HAS, Yuverta, Gilde, Radboud Universiteit en Wageningen University & Research (WUR)) door mee te helpen bouwen aan krachtige meerjarenprogramma's onderzoek en onderwijs.
- De Brightlands Campus Greenport Venlo is in Nederland en internationaal op enkele onderdelen van de groene bio-economie leidend, bijvoorbeeld als het gaat om gezonde voeding, verwerking van reststromen uit de agrosector en het telen van gewassen met specifieke inhoudsstoffen.

- Bedrijven meer betrekken bij Brightlands Campus Greenport Venlo. De basis voor de meerjarenprogramma's wordt gelegd door bedrijven en zorginstellingen in samenwerking met de kennisinstellingen uit de regio. Dit maakt de regio onderscheidend ten opzichte van andere Greenports of agrofoodregio's.
- Cross-overs met de sectoren agrologistiek en maakindustrie (nieuwe technologie) om ketens te verduurzamen, met de sector vrijetijdseconomie om een bijdrage te leveren aan onder meer het ontwikkelperspectief en het landschap en met de sector zorg om een actieve bijdrage te leveren aan de ambities van de Gezondste Regio.
- Goed volgen van de ontwikkelingen in de glastuinbouw en nagaan wat de toekomstige invulling zou kunnen zijn van verouderde glastuinbouwgebieden. Maar ook de moderne glastuinbouwconcentratiegebieden kunnen alleen toekomstbestendig zijn als het aanbod van duurzame energie, klimaatadaptatie en landschappelijke inpassing goed zijn geregeld.

5.2 SECTORALE SWITCH IN DE MAAKINDUSTRIE

	Van volume	naar bredere maatschappelijke waarde
Algemene trends	<ul style="list-style-type: none"> • Invoer van grondstoffen • Gebruik fossiele brandstoffen • Lineaire productiemodellen: product na gebruik afdanken 	<ul style="list-style-type: none"> • Circulaire bedrijfsmodellen • Retour-producten opwaarderen en hergebruiken • Technologie om energietransitie te versnellen • Doorontwikkeling Land van de Makers
Ruimte	<ul style="list-style-type: none"> • Groei van gemengde bedrijventerreinen en logistieke parken 	<ul style="list-style-type: none"> • Specifieke MKB-parken en campussen • Herontwikkeling verouderde terreinen / panden
Arbeidsmarkt	<ul style="list-style-type: none"> • Tekort technisch vakpersoneel en matig imago • Aantrekken internationale werknemers (in concurrentie met agrofood en logistieke sector) 	<ul style="list-style-type: none"> • Goed / maatschappelijk werkgeverschap • Hybride onderwijs, fieldlabs en Leven Lang Ontwikkelen • 9-sporenbeleid Internationale werknemers
Digitalisering en technologie	<ul style="list-style-type: none"> • Digitalisering leidt tot veel data • Incidenteel sprake van slimme technologische toepassingen 	<ul style="list-style-type: none"> • Smart Industry gemeengoed bij bedrijven • Beter en veiliger benutten data • Samenwerking universiteiten (Maastricht en Radboud) in Venlo

Accenten die de gemeente legt:

- Circulariteit, innovatie en goed werkgeverschap staan centraal in de gemeentelijke benadering en inbreng in de meerjarige programma's.
- Productie hoort bij een innovatieve economie. Venlo en de regio kennen tal van maakbedrijven die internationaal aan de top staan, met name binnen niche-markten. Naast Canon-Océ gaat het om een grote variatie aan machinefabrieken, producenten van halffabricaten en consumentenproducten. Die industriële basis willen we versterken door de invoering van circulaire bedrijfsmodellen en deze zichtbaar te maken in stad en regio.
- Zowel grote concerns als MKB-bedrijven de ruimte bieden om te ontwikkelen/vernieuwen. Voor maakbedrijven blijvend ruimte bieden op (binnen)stedelijke bedrijventerreinen. De

industriële basis is de motor voor verduurzaming en innovatie. Die koesteren we als stad en regio.

- Het zien en leggen van de verbindingen van de maakindustrie, bijvoorbeeld door organisaties zoals Land van de Makers, met de overige speerpuntsectoren. Zo vervult de maakindustrie een rol bij de duurzame productie en transport van vers- en voedingsproducten en bij de ontwikkeling van nieuwe technologieën voor de verduurzaming van de logistieke sector en zorgsector.
- Netwerken uitbreiden door voort te bouwen op de relaties die bedrijven en kennisinstellingen al hebben met partners in die regio, waar kansen liggen voor het aantrekken van meer investeringen vanuit met name Brainport en Niederrhein naar Venlo en regio.
- De relaties met kennishubs in Niederrhein/NRW (Kleve, Duisburg, Düsseldorf etc.) zijn vooral gericht op het versterken van de meerjarige onderzoek- en onderwijsprogramma's, gericht op verdere internationalisering.

5.3 SECTORALE SWITCH IN DE LOGISTIEK

	Van volume	naar bredere maatschappelijke waarde
Algemene trends	<ul style="list-style-type: none"> • Diesel als standaard brandstof • Distributiecentra als energieverbruiker 	<ul style="list-style-type: none"> • Multimodaal transport nieuwe standaard (<i>modal shift</i>) • Verduurzaming door gebruik alternatieve brandstoffen (elektrisch, waterstof etc.) • Distributiecentra als energieleverancier (opwekken zonne-energie); omzetten van overschot naar waterstof
Ruimte	<ul style="list-style-type: none"> • Aanleg nieuwe bedrijventerreinen om grote ruimtevrage te accommoderen • Beperkte inzet herstructurering 	<ul style="list-style-type: none"> • Beperkte ruimte voor vestiging nieuwe logistiek en onder scherpe voorwaarden • Inzet intensivering en meervoudig ruimtegebruik • Herstructurering als volwaardig onderdeel levenscyclus bedrijventerreinen
Arbeidsmarkt	<ul style="list-style-type: none"> • Tekort (technisch vak) personeel en matig imago • Aantrekken internationale werknemers (in concurrentie met de agrofood en maakindustrie) 	<ul style="list-style-type: none"> • Goed / maatschappelijk werkgeverschap • Inzet op hoogwaardigere banen door automatisering en robotisering, waardoor minder behoefte aan laaggeschoolde (internationale) werknemers • Hybride onderwijs, fieldlabs en Leven Lang Ontwikkelen • 9-sporenbeleid Internationale werknemers
Digitalisering en technologie	<ul style="list-style-type: none"> • Start automatisering / robotisering 	<ul style="list-style-type: none"> • Sterk geautomatiseerde/gerobotiseerde distributiecentra • Belangrijke aanjaagfunctie van organisaties zoals Supply Chain Valley en BISCI

Accenten die de gemeente legt:

- Circulariteit, innovatie en goed werkgeverschap staan centraal in de benadering en inbreng in de meerjarige programma's.

- Op initiatief van de bedrijven worden de vernieuwing en verduurzaming in de logistiek aangejaagd en cross-overs gemaakt met agrofood, maakindustrie en zorg. Het accent wordt gelegd op duurzaamheid, meer multimodaal, arbeidsmarkt en een bovenregionale profilering. Op deze wijze gaat logistiek ook bijdragen aan de strategie 'van volume naar waarde'. Daarbij wordt met diverse kennisinstellingen in de stad en regio samengewerkt (bijvoorbeeld Supply Chain Valley met Gilde, Fontys en BISCI).
- Beschikbare oppervlakte voor nieuwvestigingen logistiek beperken. Daardoor zullen uitbreidingen van al gevestigde bedrijven de hoogte in moeten of dienen verouderde gebieden te worden herontwikkeld.
- Hogere eisen aan duurzaamheid: elk distributiecentrum circulair gebouwd, maximaal energiezuinig, eigen energie-opwek, parkeren op eigen terrein(/dak), klimaatadaptieve inrichting buitenruimte(/dak), mobiliteitsvoorzieningen voor werknemers etc. Het logistieke cluster in Venlo is niet alleen een vervoershub, maar ook een hub in de bovenregionale energienetwerken.
- De logistieke sector is - samen met de maakindustrie en agrofood sector - de aanjager en facilitator van de circulaire economie.
- Daarnaast wordt geïnvesteerd in multimodale bereikbaarheid (meerdere manieren van vervoer), door de havenontwikkeling Noord mogelijk te maken, maar ook om de (grensoverschrijdende) samenwerking tussen de diverse multimodale terminals te versterken/agenderen.

5.4 SECTORALE SWITCH IN DE VRIJETIJDSECONOMIE

	Van volume	naar bredere maatschappelijke waarde
Algemene trends	<ul style="list-style-type: none"> • Standaard aanbod gericht op toeristen, consumenten en groei • Autobereikbaarheid stad en regio • Producten van willekeurige herkomst 	<ul style="list-style-type: none"> • Verbeteren toeristische basisinfrastructuur voor toeristen en eigen inwoners • Differentiatie via doelgroepenbenadering met aandacht voor duurzaamheid, regionale producten, welzijn en zingeving • Betere toeristische benutting van de Maas • Cross-overs met andere speerpuntsectoren, met name met agrofood, maar ook zorg • Aandacht voor duurzame bereikbaarheid stad en regio
Ruimte	<ul style="list-style-type: none"> • Verspreide vestiging retail en cultuur in de binnenstad • Losse en verspreide vrijetijdslocaties 	<ul style="list-style-type: none"> • Een aantrekkelijk landschap vraagt om andere functies en stelt voorwaarden aan land- en glastuinbouw • Geclusterd aanbod aan vrijetijdslocaties • Compacte binnenstad en upgrade van binnenstad met verbeterde relatie stationsomgeving • Doorontwikkeling Arcen en Steyl
Arbeidsmarkt	<ul style="list-style-type: none"> • Accent op tekorten 	<ul style="list-style-type: none"> • Goed / maatschappelijk werkgeverschap • Hybride opleidingen en Leven Lang Ontwikkelen
Digitalisering en technologie	<ul style="list-style-type: none"> • Suboptimale toeristische promotie en informatievoorziening 	<ul style="list-style-type: none"> • Gezamenlijke interactieve datahub vrijetijdseconomie

Accenten die de gemeente legt:

- Verhogen van kwaliteit van het landschap als decor voor recreatie en toerisme door te investeren in natuur en landschap.
- Organiseren optimale toeristische promotie en informatievoorziening waarbij Venlo wordt gepositioneerd als *the place to be*. Dag- en verblijfsrecreatie vormen een belangrijk onderdeel van het aanbod. Hiermee wordt ingespeeld op de toenemende vraag naar verblijfstoerisme en korte vakanties dicht bij huis.
- We zetten in op de toeristische hoofdstructuur. Het gaat daarbij om een aantrekkelijke, compacte, leefbare en veilige binnenstad. Daarnaast gaat het om Arcen, Steyl, Maas en het groene buitengebied.
- Meer spreiding van de bezoekers zodat drukke plekken ontlast worden en minder drukke plekken profiteren.
- Sturen op en faciliteren van kwaliteit en onderscheidend vermogen.
- Verdieping van de Euregionale culturele relaties.

5.5 SECTORALE SWITCH IN DE ZORG

	Van volume	naar bredere maatschappelijke waarde
Algemene trends	<ul style="list-style-type: none"> • Systeem gericht op ziekte en zorg • Toegankelijkheid onder druk door (sterke) toename zorgkosten (technologische vooruitgang, stijgende lonen en dure geneesmiddelen) • verkokerd werken 	<ul style="list-style-type: none"> • Systeem gericht op gezondheid en gedrag • Domein-overstijgende samenwerking om zorg en ondersteuning op de juiste plaats te stimuleren • Meer vanuit netwerken werken • Meer aandacht voor circulariteit (o.a. door tegengaan verspilling van eten en medicijnen)
Ruimte	<ul style="list-style-type: none"> • (GGZ)instellingen kampen met onrendabel vastgoed • Ruimten in gemeenschapsaccommodaties soms verouderd en ongeschikt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zorgconcepten in nabijheid/de wijk, inclusief maatschappelijke voorzieningen • Nieuwbouw moet '(mentale) gezondheid' stimuleren (ruimte moet uitnodigen tot bewegen)
Arbeidsmarkt	<ul style="list-style-type: none"> • Tekorten in bepaald aantal functies 	<ul style="list-style-type: none"> • Boeien en binden van (zorg- en welzijns-)personeel • Meer ZZP'ers en inzet van mantelzorgers en vrijwilligers • Meer mensen met afstand tot de arbeidsmarkt in reguliere werkomgeving • Vitaliteitsprogramma's voor oudere werknemers (incl. pensioengerechtigden) • Betere balans werk/privé en mindset t.a.v. werk
Digitalisering en technologie	<ul style="list-style-type: none"> • Mogelijkheden op gebied van digitalisering en technologie nog onvoldoende ingezet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Digitaal tenzij (gerichte) inzet technologie • Nog meer inzet domotica, zelfmonitoring, e- en m-Health

Nieuwe accenten die de gemeente legt:

- De gemeente heeft zorg en ondersteuning als een nieuw economisch speerpuntcluster in deze visie opgenomen. Het betreft de grootste werkgever, met volop kansen op het gebied van kennis en innovatie. Hieronder valt ook preventieve inzet ter voorkoming van zorg en/of ter voorkoming van verslechtering van klachten of ziekte. Dit is voor het eerst en het is van belang in het kader van de strategie van meer brede welvaart.
- Verder invulling geven aan de ambitie om de gezondste regio van Nederland te zijn. Nieuwe interventies in de zorg- en preventieketens zijn nodig om de zorg betaalbaar en beheersbaar te houden (voldoende werknemers). Dit vraagt om het leggen van verbindingen: het integraal benaderen en gecombineerd toepassen in de praktijk.
- MKB-bedrijven in de regio betrekken bij innovatie- en onderwijsprogramma's die met nieuwe zorgtechnologie het werk in de zorg kunnen ontlasten. Hierbij kan specifiek aan een opleiding HBO-V worden gedacht. En door het zorgcluster ook te betrekken bij de agrofood en vrijetijdseconomie en hierbinnen het accent te leggen op eerlijk, duurzaam en gezond (voedsel).
- Naast inzet op technologie en preventie is het doel om met scholing en beroepsvoorlichting meer mensen uit de regio aan het werk krijgen in de zorg. In specifieke segmenten aanvullen met internationale medewerkers en studenten.
- Er lopen al diverse trajecten en projecten in de zorg, maar de gemeente zet daar vanuit maatschappelijk belang een 'plus' op door zorg ook op de nemen in de strategie 'Venlo Kennisstad'. Daarnaast wordt ingezet op een brede kijk op zorg en ondersteuning door bij het beschikbaar stellen van locaties (het Veilingterrein en decentraal en wijken) ook maatschappelijke voorzieningen in ogenschouw te nemen. Meer specifiek op de zorgprogramma's arbeidsmarktproblematiek, toegankelijkheid & beschikbaarheid zorg, regionale digitale zorg, leefstijl & ervaren gezondheid van de samenwerkende zeven zorgpartijen in de regio.

5.6 CROSS-OVERS TUSSEN SECTOREN VERSTERKEN ONDERLINGE SAMENHANG

De samenwerking tussen bedrijven uit de speerpuntsectoren leiden tot nieuwe samenwerkingsverbanden en daardoor ook tot nieuwe (circulaire) producten of diensten. Dat is overigens niets nieuws en het is nu al zichtbaar, maar die cross-sectorale samenwerking wordt alleen maar belangrijker als gevolg van de grote maatschappelijke opgaven. Alle sectoren moeten verduurzamen. Ook hebben ze tekorten aan personeel en soms ook aan ruimte. Dat vraagt om oplossingen binnen de eigen bedrijven en ketens, maar ook om oplossingen met nieuwe partners. Bedrijven en kennisinstellingen in Venlo zijn die weg al volop ingeslagen, zie de volgende voorbeelden.

- Agrofood en logistiek: nieuwe duurzame inrichting van ketens en duurzaam transport van versproducten en voedingsproducten.
- Maakindustrie en agrofood: nieuwe technologie die duurzaam produceren en nieuwe foodconcepten mogelijk maakt.
- Logistiek en maakindustrie: automatisering en robotisering van 'warehouse-operaties', maar ook de inrichting van nieuwe ketens (onder meer wat betreft de invulling van circulaire ketens).

- Vrijtijdseconomie en agrofood: uitbouwen van de kansen die er liggen binnen agrotourisme.
- Zorg, maakindustrie en logistiek: technische en logistieke innovaties in de zorg ontwikkelen en toepassen.

Voortbouwend op de goede samenwerking met het bedrijfsleven, de kennisinstellingen, provincie en buurgemeenten worden in de komende jaren andere accenten gelegd. Allereerst zal de gemeente een deel van de ruimte invullen die de provincie biedt omdat die op een aantal thema's niet langer de trekker kan en wil zijn. Ten tweede wil de gemeente de regionale en Euregionale samenwerking verder versterken. Ten derde is het streven om publiek/private samenwerking rond innovatie, kennis, verduurzaming van werklocaties en vervoer verder te versterken. Ten vierde pakt de gemeente de promotie en *city branding* vanuit Euregionaal perspectief op. Ten vijfde wordt huisvesting van studenten en internationale werknemers gezien als een belangrijk onderdeel van het stedelijk beleid. Daarbij wordt voortgebouwd op de kracht van de samenwerking in de regio:

- Hoge organisatiegraad (Ondernemend Venlo).
- Sterke verantwoordelijkheid van bedrijven en kennis-, zorg- en culturele instellingen voor de stad en regio.
- Betrokkenheid ondernemers die willen vernieuwen en verduurzamen.
- Partners zijn goed georganiseerd rond de speerpunten logistiek, maakindustrie, agrofood, vrijetijdseconomie en zorg.
- Samenwerking overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen via een Economic Board (Stichting Economic Development Board Crossroads Limburg).
- Binnen De gezondste regio gezamenlijk optrekken in afstemming met inwoners en maatschappelijke organisaties in het publiek domein.

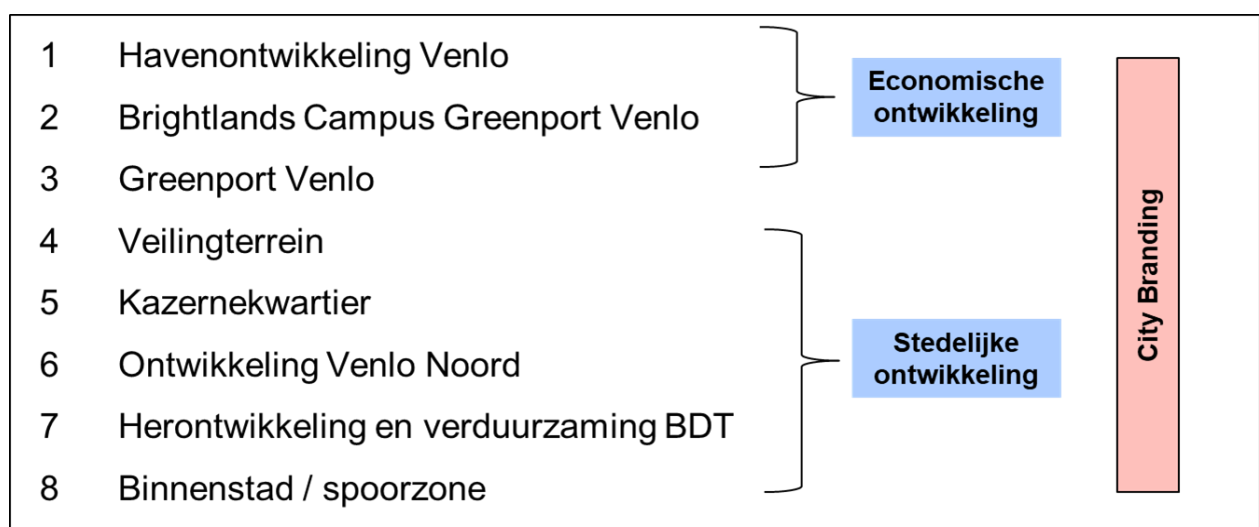
Wat er nog ontbreekt:

- Weinig leiderschap in wie nu welk onderdeel gaat trekken, al is dat langzaam zichtbaar aan het worden (bijvoorbeeld Canon-Océ als trekker van de maakindustrie). Die trekkersrol moet niet alleen uit de bedrijven en kennis- en zorginstellingen komen, maar ook vanuit de overheden/gemeenten. Dat geldt bijvoorbeeld voor de trekkende rol van Venlo in de regionale samenwerking, zowel in Noord- en Midden-Limburg als met de bureaus in Niederrhein.
- Gerichtte strategie hoe in de speerpuntsectoren met de 'volume naar waarde strategie' stappen verder te komen. Met 'Venlo Kennisstad' kan de gemeente dat aanjagen door samen met partners te komen tot krachtige meerjarige programma's.
- Publiek/privaat de transitie gaan organiseren. Dat geldt voor circulaire investeringsprojecten, de versnelling van de energietransitie en de circulaire economie binnen de speerpuntsectoren. Dit is ook voor de herontwikkeling van verouderde werklocaties van toepassing.

6. VERTALING NAAR MAJEURE GEBIEDEN

In dit hoofdstuk vindt een vertaling van de visie naar grotere (of majeure) gebieden plaats. Dit zijn locaties die van strategisch belang zijn voor de economie van Venlo en waarin de richtinggevende keuzes zichtbaar worden. Immers, de gemeente Venlo heeft een actieve rol bij de realisatie van deze economische en stedelijke ontwikkelingen. Uiteraard is de Economische Visie ook relevant voor andere gebieden of stadsdelen. Al deze locaties zijn van belang voor het bereiken van de gestelde ambities. Ook zullen er veel gebiedsontwikkelingen door de markt of door maatschappelijke partijen worden opgepakt.

Figuur 6.1 Majeure projecten

BDT=Bedrijventerreinen

In de navolgende paragrafen schetsen we per majeur project hoe dit bijdraagt aan de ambitie van de Economische Visie 2030 door de hoofdaccenten te benoemen. Deze worden verder uitgewerkt bij het opstellen van de Omgevingsvisie. Voor alle majeure projecten geldt dat bij de integrale planvorming en uitwerking gekozen wordt voor locatie-afhankelijke duurzame mobiliteitsoplossingen om de negatieve omgevingseffecten van mobiliteit te beperken.

Zie bijlage 1 voor een samenvattend overzicht van de wijze waarop de richtinggevende keuzes doorwerken in de majeure projecten. Ook is te zien hoe de gemeente Venlo via goed afgestemde integrale gebiedsontwikkelingen op een langjarige basis het verschil maakt.

6.1 HAVENONTWIKKELING VENLO

De havenontwikkeling is belangrijk voor het realiseren van de economische ambitie. De gemeente Venlo zet in op het versterken van duurzame bereikbaarheid via alle modaliteiten (manieren van vervoer). De gemeente gaat het havengebied blijvend ontwikkelen als

strategische locatie - met onder meer de bestaande railterminal en binnenvaart containerterminal - als multimodaal knooppunt voor duurzaam vervoer van goederen.

Op de Noordoever is nog 10 tot 12 hectare ruimte te realiseren op een strategische plek. Sturing is hierbij van belang, zodat deze ruimte wordt benut binnen de profilering van het terrein. Hoogwaardig circulair, duurzaam en multimodaal, met naast (en in) containers ook aandacht voor grondstoffen, halffabricaten en retourstromen. De ruimte wordt gebruikt voor de transitie richting een circulaire hub die aansluit bij de in Venlo gevestigde productiebasis (*local circular loops*). Het gaat dus niet uitsluitend om het aantrekken en overslaan van retourstromen (afval) van elders.

In 2023 zal de gemeente Venlo een keuze maken uit verschillende scenario's voor de Noordoever, met impact voor de Zuidoever. De ontwikkeling wordt mogelijk ingezet als hefboom voor herontwikkeling van de zuidzijde. Het doel is een transitie op gang te brengen door nieuwe activiteiten te ontwikkelen in combinatie met opgaven op het gebied van klimaatadaptatie, energietransitie etc. Indien de transitie richting een lokale circulaire hub voorspoedig verloopt, is mogelijk ergens anders 'schuifruimte' nodig om enkele bedrijven die geen gebruik maken van het water ('droge' bedrijven) uit te kunnen plaatsen.

Tabel 6.2 Samenhang met richtinggevende keuzes

B	Beperkt nieuwe ruimte toestaan, bestaande ruimte beter benutten
B3	Herontwikkeling en verduurzaming werklocaties
B4	Investeren in duurzame bereikbaarheid
C	Actief de uitvoering van transitie versnellen
C1	Opschaling duurzame energie
C2	Zichtbare investeringen in circulaire economie
D	Positionering als veelzijdig centrum van de (Eu) regio
D4	Verbreiding knooppuntfunctie (hubs)

6.2 BRIGHTLANDS CAMPUS GREENPORT VENLO

De gemeente zet in op het versterken van Brightlands Campus Greenport Venlo als plek waar een fysieke 'vertaalslag' wordt gemaakt van ideeën naar concrete vormgeving. Daarnaast is het een netwerk voor innovatie en vernieuwing in de agrofood sector in de relatie tot gezonde voeding en de transitie naar een bio-circulaire economie. De ontwikkelstrategie van de locatie is uitgewerkt in het groeiplan Brightlands Campus Greenport Venlo.

Het groeiplan wordt uitgevoerd, met als accenten voor een bredere waardeontwikkeling:

- De ontwikkelde (groene) strategie uitwerken in meerjarige programma's voor onderzoek en onderwijs door samenwerkende kennisinstellingen en bedrijven.
- Accent op onderzoek en ontwikkeling (R&D) en beperkt onderwijs en (gefaseerd) huisvesting studenten.

- Focus op innovatie in de hoogwaardige tuinbouw/landbouw-keten voor gezondheid, duurzaamheid en bedrijvigheid – de plek waar de ketens van de toekomst worden gebouwd.

Dat kan alleen door samenwerking met andere innovatiehubs in Nederland, België en Nordrhein-Westfalen. Het onderscheidend vermogen zit in ontwikkeling van innovatieprogramma's op basis van de sterktes van kennisinstellingen en ook de (maak)bedrijven in de regio.

Tabel 6.3 Samenhang met richtinggevende keuzes

A	Versterken van Venlo kennisstad
A1	Versterken Brightlands Campus Greenport Venlo
A2	Versterken onderwijs- en kennisinstellingen
A3	Langjarige publiek/private samenwerking in speerpuntsectoren
A4	Uitbouw clusternetwerken voor innovatie en vernieuwing
A5	Fysieke verbindingen tussen hotspots kennisstad Venlo
A6	Venlo als levendige studentenstad
C	Actief de uitvoering van transitie versnellen
C2	Zichtbare investeringen in circulaire economie
C3	Transitie versnellen middels cross-overs van speerpuntsectoren
D	Positionering als veelzijdig centrum van de (Eu)regio
D3	Trekker regionale programma's
D4	Verbreding knooppuntenfunctie (hubs)

6.3 GREENPORT VENLO

De gemeente voorziet geen grootschalige ontwikkeling meer van nieuwe tradeports. De vraag kan en zal voor een groot deel ingevuld worden op nog bestaande locaties. De laatste beschikbare locaties zullen worden benut voor de daarvoor bestemde doelgroepen. Tevens wordt doorgroei van agrofood en campus-gerelateerde bedrijven gefaciliteerd op locaties elders in de stad en regio.

De komende periode zal dit verder worden uitgewerkt met als accenten voor een bredere waardeontwikkeling:

- Herontwikkeling van verouderde delen van de eerste fasen van Tradeport.
- Specifieke aandacht voor vestiging (circulaire) MKB en maakindustrie bij de acquisitie van bedrijven van elders.
- Investering in Local Energy Hubs en grotere bijdrage aan energietransitie (opwek, conversie, distributie).
- Ambitie om circulaire transitie zichtbaar vorm te gaan geven door circulaire bedrijfsgebouwen, maar ook door ruimte beschikbaar te stellen (in de haven, maar ook elders) voor bedrijven uit de regio die willen opschalen in circulaire processen.
- De ontwikkeling op termijn van een nieuw bedrijventerrein voor het lokaal en regionaal MKB.

Tabel 6.4 Samenhang met richtinggevende keuzes

B	Beperkt nieuwe ruimte toestaan, bestaande ruimte beter benutten
B2	Geen ontwikkeling van nieuwe tradeports
B3	Herontwikkeling en verduurzaming werklocaties
B5	Ontwikkeling MKB-terrein
C	Actief uitvoering van transitie versnellen
C1	Opschaling duurzame energie
C2	Zichtbare investeringen in circulaire economie

6.4 VEILINGTERREIN

Het Veilingterrein betreft de ontwikkeling van een nieuw gemengd stadsdeel en kennisdistrict met gezondheid als leidmotief. Het zal ontwikkeld worden als de locatie voor vernieuwing, experiment en proeftuin van positieve gezondheid in de praktijk.

Met als accenten voor een bredere waardeontwikkeling:

- Huisvesting voor meerdere segmenten, waaronder studentenhuysvesting.
- Focus op relatie zorg en aanwezige technische en logistieke opleidingen in het gebied.
- Daarnaast ook aangaan van cross-overs en verbindingen met Brightlands Campus Greenport Venlo en maakindustrie.

Tabel 6.5 Samenhang met richtinggevende keuzes

A	Versterken van Venlo kennisstad
A2	Versterken onderwijs- en kennisinstellingen
A3	Langjarige publiek/private samenwerking in speerpuntsectoren
A4	Uitbouw clusternetwerken voor innovatie en vernieuwing
A5	Fysieke verbindingen tussen hotspots kennisstad Venlo
A6	Venlo als levendige studentenstad
B	Beperkt nieuwe ruimte toestaan, bestaande ruimte beter benutten
B1	Versterken binnenstad
D	Positionering als veelzijdig centrum van de (Eu)regio
D1	Verbreding en kwaliteitsslag vrijetijdseconomie
D2	Profilering van Venlo als 'place to be'
D4	Verbreding knooppuntenfunctie (hubs)

6.5 KAZERNETERREIN

Het Kazerneterrein wordt getransformeerd tot nieuw onderdeel van het stedelijk centrum. Het vestigingsmilieu vult de binnenstad aan, waarbij de focus komt te liggen op dienstverlening, kleinschalige bedrijvigheid en onderwijs.

Met als accenten voor een bredere waardeontwikkeling:

- Studentenhuisvesting.
- Verbinding met de binnenstad.
- Benutting karakteristieke gebouwen voor kleinschalig MKB.

Tabel 6.6 Samenhang met richtinggevende keuzes

A	Versterken van Venlo kennisstad
A5	Fysieke verbindingen tussen hotspots kennisstad Venlo
A6	Venlo als levendige studentenstad
B	Beperkt nieuwe ruimte toestaan, bestaande ruimte beter benutten
B1	Versterken binnenstad
D	Positionering als veelzijdig centrum van de (Eu)regio
D1	Verbreding en kwaliteitsslag vrijetijdseconomie
D2	Profilering van Venlo als 'place to be'

6.6 ONTWIKKELING VENLO NOORD

Koester de historie van Canon (voorheen Océ) in Venlo. Dit bedrijf blijft met enkele andere parels in de maakindustrie toch een belangrijke basis om innovaties in de maakindustrie te kunnen realiseren in de regio. Daarbij hoort dat ook de bedrijfsomgeving van het bedrijf kan meebewegen met de veranderingen.

Met als belangrijke accenten voor een bredere waardeontwikkeling:

- Ruimte bieden aan een gezamenlijke gebiedsontwikkeling in Venlo-Noord, onder andere ontwikkeling Canon en jachthaven
- Vernieuwing en verduurzaming bedrijvenlocaties.
- Naar een ecosysteem, met verbindingen onderwijsinstellingen en Venlo.
- Realiseren van een duurzame mobiliteitshub.

Tabel 6.7 samenhang met richtinggevende keuzes

A	Versterken van Venlo kennisstad
A2	Versterken onderwijs- en kennisinstellingen
A3	Langjarige publiek/private samenwerking in speerpuntsectoren
A4	Uitbouw clusternetwerken voor innovatie en vernieuwing
A5	Fysieke verbindingen tussen hotspots kennisstad Venlo
B	Beperkt nieuwe ruimte toestaan, bestaande ruimte beter benutten
B3	Herontwikkeling en verduurzaming werklocaties
B4	Investeren in duurzame bereikbaarheid
D	Positionering als veelzijdig centrum van de (Eu)regio
D3	Trekker regionale programma's
D4	Verbreding knooppuntenfunctie (hubs)

6.7 HERONTWIKKELING & VERDUURZAMING BEDRIJVENTERREINEN

Accent op herontwikkeling oudere bedrijventerreinen verspreid over de gemeente. Hiermee worden meerdere vliegen in één klap geslagen: verduurzaming van verouderde bedrijfsgebouwen, maar ook nieuwe ruimte voor andere bedrijven. De aandacht wordt daarbij gericht op die deelgebieden waar ondernemers zelf de kar willen trekken.

Met als belangrijke accenten voor een bredere waardeontwikkeling:

- Herontwikkeling verouderde bedrijventerreinen.
- Verduurzaming bestaande werklocaties.
- Fondsvorming (gemeente, provincie, particuliere sector) om herontwikkeling te versnellen.
- Nieuwe gebouwconcepten (modulair, multifunctioneel, circulair, meerlaags).
- Circulaire herontwikkeling.
- Ondersteuning lokaal/regionaal MKB met transitieslagen.

De opgestelde rapportage herstructurering betreft een uitgebreide analyse van c.q. beoogde aanpak op herstructurering van werklocaties voor het totale Venlose grondgebied. Er zijn tien bedrijventerreinen en andere werklocaties die voor herstructurering in aanmerking komen. De totale oppervlakte te herstructureren werklocaties bedraagt netto circa 79 hectare. Hiervan is 75 hectare in privaat eigendom en 4 hectare in publiek eigendom. Om de herstructureringsopgave gericht aan te gaan, is er onderscheid gemaakt in vijf gemeentelijke rollen/sporen, met inzet op: revitalisering, inbreiding enerzijds (actieve rol) en uitvoeren marktverkenning, accountmanagement en wonen anderzijds (passieve rol).

Onder "wonen" wordt verstaan dat mogelijk enkele werklocaties een transformatie naar dit gebruik kan worden overwogen. In sommige gevallen kan een transformatie naar (gedeeltelijk) wonen kansrijk zijn, maar dat vergt nadrukkelijk nader onderzoek en afweging. Hierbij dienen dan de overige economische sporen niet kansrijk meer te zijn. Naast regulier wonen, kan ook aan (tijdelijke) huisvesting internationale werknemers of andere stedelijke woonfuncties worden gedacht. Hier ligt een verbinding met het geldend Beleidskader huisvesting internationale werknemers (short-stay) 2021.

De eerste fase richt zich op de aanpak van herstructurering voor de kortere termijn en is gericht op een aantal werklocaties. Gekozen is voor de grootste herstructureringsopgave per stadsdeel. In de eerste fase wordt gefocust op de volgende werklocaties:

- Windhond (Tegelen): marktverkenning en/of wonen
- Keulse Barrière (Venlo): revitalisering en/of wonen
- Belfeld Bolenberg (Belfeld): marktverkenning, accountmanagement en/of wonen
- Venlo Trade Port (Blerick): revitalisering, inbreiding en/of accountmanagement

De tweede fase richt zich op een aanpak van herstructurering voor de middellange termijn. Insteek is om de herstructureringsopgave vanuit gemeentelijk perspectief leidend te laten zijn. In de tweede fase ligt het accent op de navolgende werklocaties:

- Kaldenkerkerweg (actieve rol): revitalisering

- Bedrijventerrein Noorderpoort (actieve rol): inbreiding
- Erkenkamp (actieve rol): inbreiding
- Bedrijventerrein Noorderpoort (passieve rol): marktverkenning en/of accountmanagement
- Emmaplein e.o. (passieve rol): marktverkenning en/of accountmanagement
- Erkenkamp (passieve rol): marktverkenning en/of wonen
- Hagerhof (passieve rol): marktverkenning en/of accountmanagement
- Witveldweg (passieve rol): marktverkenning en/of accountmanagement

Gelet op het Coalitieakkoord Samen verder bouwen aan een gezond Venlo, zijn werklocaties Keulse Barrière en Witveldweg geherprioriteerd. Tevens hebben zich op de werklocaties en sporen tussentijdse ontwikkelingen voorgedaan, specifiek op werklocaties Witveldweg en Belfeld Bolenberg. Dit leidt tot een bijstelling van de herstructureringsopgaven en een concretisering van de herstructureringsaanpak. De aandacht zal voorlopig op werklocaties Keulse Barrière, Venlo Trade Port en Windhond worden gevestigd. Tevens wordt een nadere inhoudelijke verdieping met inbegrip van een gestandaardiseerde methodiek uitgewerkt.

Tabel 6.8 samenhang met richtinggevend keuzes

B	Beperkt nieuwe ruimte toestaan, bestaande ruimte beter benutten
B2	Geen ontwikkeling van nieuwe tradeports
B3	Herontwikkeling en verduurzaming werklocaties
B4	Investeren in duurzame bereikbaarheid
B5	Ontwikkeling MKB-terrein
C	Actief uitvoering van transitie versnellen
C1	Opschaling duurzame energie
C2	Zichtbare investeringen in circulaire economie
C4	Ondersteuning lokaal/regionaal MKB met transitie lagen

6.8 BINNENSTAD / SPOORZONE

De gemeente zet in op het versterken van de binnenstad en speelt waar mogelijk in op de kansen die ontstaan bij het vrijvallen van (risico)ruimte in de spoorzone. Voor de ontwikkeling van het centrum van de binnenstad wordt de focus verlegt van 'place to buy' naar 'place to be', waarin ontmoeten, verblijven, recreëren en wonen steeds belangrijker worden.

Met als belangrijke accenten voor een bredere waardeontwikkeling:

- Een compacter en kwalitatief beter kernwinkelgebied.
- Ruimte voor horeca in hogere segment in de binnenstad.
- Ruimte voor recreatie in de binnenstad en aan de Maas.
- Ruimte voor doorontwikkeling cultuursector in centrum en stationsomgeving.
- Beschikbare ruimte in spoorzone langjarig, duurzaam en multifunctioneel programmeren, inclusief mogelijk nieuwe verbinding tussen binnenstad en Venlo-Zuid (Veilingterrein). Deze opgave is groot en vergt een goede voorbereiding (gezien wetgeving, te realiseren programma in samenhang met ontwikkelingen elders in de stad).

Tabel 6.9 samenhang met richtinggevende keuzes

A	Versterken van Venlo kennisstad
A5	Fysieke verbindingen tussen hotspots kennisstad Venlo
A6	Venlo als levendige studentenstad
B	Beperkt nieuwe ruimte toestaan, bestaande ruimte beter benutten
B1	Versterken binnenstad
B4	Investeren in duurzame bereikbaarheid
D	Positionering als veelzijdig centrum van de (Eu)regio
D1	Verbreding en kwaliteitsslag vrijetijdseconomie
D2	Profilering van Venlo als 'place to be'
D3	Trekker regionale programma's
D4	Verbreding knooppuntenfunctie (hubs)

BIJLAGE 1 VERTALING VAN RICHTINGGEVENDE KEUZES IN MAJEURE PROJECTEN

In navolgende tabel is samengevat hoe de richtinggevende keuzes doorwerken in de majeure projecten. En hoe de gemeente Venlo via goed afgestemde integrale gebiedsontwikkelingen op een langjarige basis het verschil maakt.

		Haven Venlo	BCGV	Greenport Venlo	Veilingterrein	Kazernekwartier	Venlo Noord	Herontwikkeling & duurzame BDT	Binnenstad / Spoorzone
A Versterken van Venlo kennisstad									
A1	Versterken Brightlands Campus Greenport Venlo		√						
A2	Versterken onderwijs- en kennisinstellingen		√		√		√		
A3	Langjarige publiek-private samenwerking in speerpunten		√		√		√		
A4	Uitbouw clusternetwerken voor innovatie en vernieuwing		√		√		√		
A5	Fysieke verbindingen tussen hotspots kennisstad Venlo		√		√	√	√		√
A6	Venlo als levendige studentenstad		√		√	√			√
B Beperkt nieuwe ruimte toestaan, bestaande ruimte beter benutten									
B1	Versterken binnenstad				√	√			√
B2	Geen ontwikkeling van nieuwe tradeports			√				√	
B3	Herontwikkeling en verduurzaming werklocaties	√		√			√	√	
B4	Investeren in duurzame bereikbaarheid	√					√	√	√
B5	Ontwikkeling MKB-terrein			√				√	
C Actief uitvoering van transitie versnellen									
C1	Opschaling duurzame energie	√		√				√	
C2	Zichtbare investeringen in circulaire economie	√	√	√				√	
C3	Transitie versnellen middels cross-overs speerpuntsectoren		√						
C4	Ondersteuning lokaal/regionaal MKB met transitieslagen							√	
D Positionering als veelzijdig centrum van de (Eu)regio									
D1	Verbreding en kwaliteitsslag vrijetijdseconomie				√	√			√
D2	Profilering van Venlo als 'place to be'				√	√			√
D3	Trekker regionale programma's		√				√		√
D4	Verbreding knooppuntenfunctie (hubs)	√	√		√		√		√

BDT=Bedrijventerreinen

